

Fikir Kırıntıları - 5

Bu kitap Derin Düşünce Fikir
Platformu'nun okurlarına
armağanıdır.

www.derindusunce.org

İçindekiler

Önsöz	5
Algı operasyonu nedir?	6
Çocuklara tecavüz önlenir mi?	8
Türkiye'nin algı operasyonlarında gol yemesinin sebebi parasızlık değil vizyonsuz ve çapsiz bürokratlardır	10
Casus kurtarma operasyonu nasıl yapılır ?	11
İnterpol bir suç örgütüne mi dönüşüyor?	12
Ateşin haberini almak ile yanına oturup ısınmak arasındaki fark nedir?	14
Kur'an'ı herkes kendi aklıyla anlayabilir mi?	16
Devletler neden terör örgütlerinin para hareketlerini takip edemiyor?	17
Rabita nedir?	18
Endüstri 4.0 ile Bilgi Teknolojileri Endüstriyi Tahakküm Altına Alabilir	20
İslâmî devlet olur mu?	22
Yurt dışında okumaya veya çalışmaya gerçekten hazır mısınız?	25
Recep Tayyip Erdoğan ve Ak Parti üzerine... Dobra dobra... ..	27
Yapay Zekâ: Tehditler ve Fırsatlar.....	29
Ölümsüzlük üzerine... ..	31
Tarihî propaganda ve ideolojik çarpıtmalardan nasıl korunalım?	33
Çevik yazılımda 9 tuzak ve 9 çözüm	35
Artık doktorun gözünde hasta değil müşterisin... ..	38
Benzinli arabadan elektrikliye geçerken... Fırsatlar ve tehditler.....	40

Önsöz

Sosyal medyaya en çok yöneltilen eleştirilerin başında yalan haberlerin yayılması ve kısa mesajlar yüzünden fikirlerin sloganlaşması geliyor. Haklı mı bu eleştiriler? Gerçekte “ana akım” denen gazete ve televizyon kanalları, sosyal medya fenomenlerinden daha dürüst değiller. Çünkü patronların veya arkalarındaki ulus-devletlerin propagandasını yapıyorlar. Bunların yalan haberden yakınmaları bile yalan. Gerçekte, yalan tekeli kaybetmiş olmanın üzüntüsü içindeler.

Gelelim ikinci eleştiriye. Siyasî, ekonomik ve hukukî sorunlar 5-10 kelimeye, birkaç görsele sıkışıp kalıyor. Bu doğru. Ancak sosyal medyanın “hafifliği” ve sür’ati sayesinde resmî tarih ve resmî ideoloji kolaylıkla tartışmaya açılabilir. Burada elbette sloganların ve uydurma komplo teorilerinin girdabına kapılma riski var. Evet... Elinizdeki bu kitap, **Fikir Kırıntıları-5**, Derin Düşünce’nin sosyal medyada paylaştığı mesajları kitaplaştıran çalışmaların beşincisi. Az önce bahsettiğimiz tehlikelerden yani yalan haber, sloganlaşma ve paranoyak teorilerden korunmak için çok sayıda kitap ve makale tavsiye ettik. Eğer sosyal medya mesajları gerçeğin kendisi gibi değil bir sorgulama fırsatı gibi kullanılırsa kemikleşmiş korkular ve önyargılar bir çırpıda yokedilebilir. Bizim de amacımız bu zaten. Kısacası, bahsettiğimiz konuları derinleştirmek isteyenler makale ve kitap okuyarak kendilerini geliştirmeye devam etmelidir. Fikir Kırıntıları-5’in sorguladığı meseleler şunlar:

1. Algı operasyonu nedir?
2. Çocuklara tecavüz önlenir mi?
3. Türkiye’nin algı operasyonlarında gol yemesinin sebebi parasızlık değil vizyonsuz ve çapsiz bürokratlardır
4. Casus kurtarma operasyonu nasıl yapılır ?
5. İnterpol bir suç örgütüne mi dönüşüyor?
6. Ateşin haberini almak ile yanına oturup ısınmak arasındaki fark nedir?
7. Kur’an’ı herkes kendi aklıyla anlayabilir mi?
8. Devletler neden terör örgütlerinin para hareketlerini takip edemiyor?
9. Rabita nedir?
10. Endüstri 4.0 ile Bilgi Teknolojileri Endüstriyi Tahakküm Altına Alabilir
11. İslâmî devlet olur mu?
12. Yurt dışında okumaya veya çalışmaya gerçekten hazır mısınız?
13. Recep Tayyip Erdoğan ve Ak Parti üzerine... Dobra dobra...
14. Yapay Zekâ: Tehditler ve Fırsatlar...
15. Ölümsüzlük üzerine...
16. Tarihî propaganda ve ideolojik çarpıtmalardan nasıl korunalım?
17. Çevik yazılımda 9 tuzak ve 9 çözüm
18. Artık doktorun gözünde hasta değil müşterisin...
19. Benzinli arabadan elektrikliye geçerken... Fırsatlar ve tehditler...

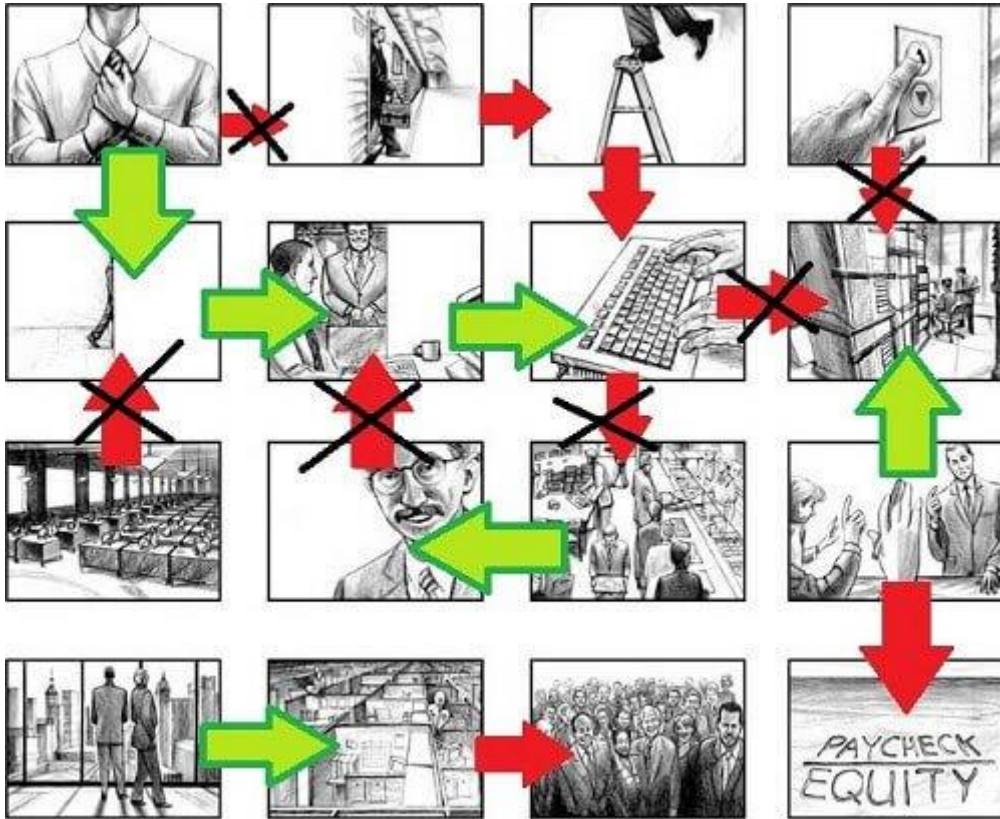
Algı operasyonu nedir?

- Gerçekleri silip kendi menfaatlerine uygun yeni "gerçekler" üretenler kim? Biz neden yutuyoruz?
- Susarak yalan söylemek çok eski bir yöntem. Gerçeğin sadece bir kısmını gösterip halkı kandırmak, buz dağının görünen ucu. Sıkıntı derinde. Nedir?
- İnsan hafızası, güvenlik kameralarının kaydına benzemez. Bütün olayı "doğru" sırada hatırlamayız. Görüntü, ses ve kokular kalır hafızada.
- Çocukluk ve gençlik hatıralarımız gibi toplumsal hafıza da mermere kazınmış değildir. Halk, efsanelerle geçmişini ayakta tutar. Ama hangisini?
- Unutmak istediğimiz, korktuğumuz, utandırdığımız anlar silikleşir yahut "travma" damgasıyla abartılır. Algı operasyonları bunu kullanır.
- İnsanların hatıralarını tamamen silemezsiniz ama aralarındaki bağlantıları çözüp farklı yerlere bağlayabilirsiniz. Yeni bir "hikâye" alabilirsiniz.
- CHP'lilerin önce "yaşasın darbe oluyor" diye ATM ve bakkallara koşması, ardından "müsamere" demesi bu bağlayıp çözmeye güzel bir örnek.
- Sadece Türkiye'de değil bütün dünyada algı operasyonları bu yöntemle yapılır. Aşırı gösterilen şey daha iyi gizlenir. Gizlenen bilgi vs detaydır.
- CNN, BBC, ZDF vs dünya medyasının önemli bir kısmı birkaç bankanın ve silah firmasının malıdır. Biz daima bunların menfaatine uygun "bilgiler" alırız.
- Fakat algı operasyonu sadece resim/video ve eşlik eden metinle olmaz. Kelimeler de mayınlıdır ve biz yutarız. Nasıl çalışır?
- Dikkat edin, hep "İsrail BARIŞ görüşmeleri" derler ama insan öldüyse "Filistin TERÖRÜ" olur isim. Bizim yandaş Müslüman(?) medya bile bunu kullanır.
- Bu mayınlı kelimeleri "diktatör" "terörist" ve "eksen kayması" örneklerinde çok gördük. BBC yazar, ertesi gün Hürriyet, Milliyet vs.
  - [Terörist / terrorist / террорист / ارهابي](#)
  - [Diktatör / Dictator / دیکتاتور / دكتاتور](#)
  - [Eksen Kayması / Axis Shift / محور التحول](#)
- Gerçekte dünyanın en tehlikeli terör örgütleri Batı tarafından kurulur ve en kanlı diktatörler Batı eliyle tahta oturur. Ama söylenmez, kelimeler mayınlı.
- [Her başarılı diktatörün arkasında bir Batı ülkesi vardır!](#)
- Toparlayacak olursak... Medya bizi şu yollarla kandırabilir:
  - Yalan,
  - Gerçeği saklamak,
  - İyiyi "kötü, kötüye "iyi" demek,
  - Algı operasyonu.
- Algı operasyonu: Gördüklerimizi farklı şekilde hatırlayıp verilen emirleri kendi fikrimiz sanmamızı sağlayan yöntem.
- Gerçeği olduğu gibi yaşamıyoruz; gerçeğe bir irtibat kuruyoruz, subjektif/indî bir irtibat. Bu zihnen inşa edilen bir "hikâye".
- Zihnen inşaa edilen bu hikâye aslında oldukça kırılgan. Babam neden ben doğmadan öldü? Savaşı neden kaybettik? Neden evimiz yok?
- Millî hikâyemizi de ortak manevî değerlerimize göre yazarız ve "Biz" oluruz. Sadaka veya şehitlik inanmayan için sadece enayiliktir.

- İşte bu "Biz" düşmanlarımızın hedefinde. Halkın birbirine ve devlete duyduğu güveni ortadan kaldırmak için algı operasyonları yapılıyor.
- Menderes'i asmak için uydurulan yalanlar da onun ve hükümetin meşruiyetini hedef almıştı. Altınla kaçmak, gençleri kıyım makinesine atmak...
- Menderes'i pijamalarla ve erler önünde alay konusu edilirken göstermek de bir algı operasyonuydu. Bu taktikler tarih kadar eskidir.
- Kim kazanacak? "Biz" kimdir? Bakış açısını genişletebilen, zehirli ve mayınlı kelimelerden kendisini koruyabilenler kazanacak.
- Gazeteci, akademisyen, öğretmen... Eli kalem tutan herkes algı operasyonlarına karşı uyanık olmalı. Sanal gerçeklerin içine girmeyelim.
- [Amerikanca / American Language / اللغة الأمريكية](#)
- [Türkiye'nin algı operasyonlarında gol yemesinin sebebi parasızlık değil vizyonsuz ve çapsiz bürokratlardır »](#)
- 16 milyon dolarlık uçağı kullanan pilota sadece teknik bilgi verilir, maneviyatı boş kalırsa Türkiye'den başka bir "Biz" bulacağı muhakkak.
- Vesselâm.

Çocuklara tecavüz önlenbilir mi?

- Gelin bu akşam şu çocuklara tecavüz meselesini konuşalım. Ama harbi delikanlı gibi. Suçu "kötü" adamlara atıp kendimizi aklamadan. "İdam isterük" diye bağırmadan ve "ayy ufacak çocuğa nasıl..." diye kendi merhametimizin reklâmını yapmadan...
- Şiddeti sıradanlaştıran psikopat bir medyamız var. "Bunu yapan insan olamaz" başlığını atıp en iğrenç suç sahnelerini TV'de, gazete ve internette yayıyorlar. Dizi film seyreden bir çocuk ayda 100'e yakın tokat, tekme, kurşunlama, yüze tükürme, tecavüz ve zina sahnesi seyrediyor.
- Bir de "ay ben çok iyiyim ama dünya ne kötü"cü bir gafiller ordumuz var. Bütün işleri, #PKK'nın, #daeş'in özenle kaydedip yayılsın diye internete koyduğu foto ve videoları yaymak. Ceset fotosu yaymanın şiddete hizmet ettiğini söyleyen onlarca uzmana rağmen PKK'ya bedava hizmete devam.
- Türkiye'de cinsellik ve şiddet teşhiri iki farklı şey gibi görülüyor. Cinsellik ayıp, tekme tokat serbest. Oysa şiddeti çözüm, erkeklik, üstünlük, mertlik veya vatanseverlik gibi gösteren bir çok film var. Ortak yön ise [cinsellik ve şiddetin beden üzerinden yürümesi](#).
- Eziyet görmüş hayvanların yahut ölmüş insanların görsellerini internette yayanlar da tecavüzden cinayete kadar her türlü pisliliğin normal görülmesine katkıda bulunuyor. <http://www.derindusunce.org/2016/05/02/kanli-fotograf-yayma-aforizmalari/>
- Toplumsal meseleler ferdî serbestlikler içine sığmıyor. Bir Suriyelinin işlediği suçun bütün bir halkı zan altında bırakması gibi, bir kadın yahut çocuk görseli ile yayılan önyargılar da bütün kadınlara/ [çocuklara zarar veriyor](#).
- Gerek cinsellik, gerekse şiddet hayatın bir parçası. Sorun teşkil eden, bunların varlığı değil medya ile çoğaltılması ve teşhir edilmesi. Zira hepimizin bedeni var, açlık, cinsel arzu, öfke vb bizim hayatımız. Ama sadece bedensel dürtüleri kışkırtan reklâm, film vb yayılınca insanlar ahlâkî tercihlerini arka plana itiyor ve hayvan gibi davranmaya başlıyor. <https://twitter.com/DDGrubu/status/925842154840383489>
- Cinsel arzularımızın yoğun biçimde tahrik edilmesi en fazla çocukları etkiliyor. Zira yetişkin "kendi normalleri" dışına çıkan şeyden uzaklaşabilir ama ya çocuklar? <https://twitter.com/DDGrubu/status/925842513780531200>
- Porno filmlerin yaygınlaşması, toplumda kalıcı dönüşümleri beraberinde getirir. <https://twitter.com/DDGrubu/status/925840649072664576>
- Porno filmler de şampuan ve otomobil reklâmları gibi kadını bir zevk eşyası derekesine indirir. Bu algının yerleştiği toplumlarda evlilik gereksiz olur çünkü maddî avantajlar ve cinsellik dışında evliliğin fertlere vereceği bir şey kalmaz. <https://twitter.com/DDGrubu/status/925843406844293120>
- Sübyancılık karşısında **takındığımız histerik tavır** konuyu düşünmemize engel oluyor. Birilerinin çocuk bedeninden cinsel haz alabilmesi gerçeği aklımızı felce uğrattıyor. 30 senedir aynı nakarat, ilk defa duymuşçasına öfkeyle ayağa fırlıyor insanlar ve sonra oturuyorlar:
  - – Ayy, iğrenç!
  - – Nasıl yaparlar böyle bir şeyi?
  - – Bunları asmalı!
  - – Acı çektirerek öldürmeli hepsini,
  - – Cezalar yetersiz.
- Çocukların cinsel istismarına yeltenenler hapisanelerde bile diğer mahkumların saldırısına uğruyor, linç ediliyor. Sizce meşru ve masum bir öfke mi söz konusu olan? Yoksa hırsızlık ve cinayet gibi "minik" suçlar işlemiş diğer mahkumların "kendi günahlarından arınmak" için buldukları bir yöntem mi? **"Aabi hadi ben şeytana uyudum, adam vurdum. Ama bu herif bir çoğun ırzına geçmiş, olacak şey mi?"** Cinayet hadi neyse de, sübyancılık? Olmaz ki canım!

- İngiltere’de yapılan bir araştırmaya göre maç geceleri erkekler kadınları daha çok dövüyor. Maçı kazansalar bile polislik ve/veya hastanelik aile içi şiddette %28 artış oluyormuş. Türkiye’deki çocuk tecavüzüyle bir bağlantı var bu işte. Nedir? <https://twitter.com/DDGrubu/status/1014254627683004416>
- Hiç dikkat ettiniz mi? Stadyumlar opera binaları gibi güzel değildir. İşlevseldir, binanın sporcu gibi performanslı olması beklenir: Azamî sayıda seyircinin maçı görebileceği koltuklar, bu insanlara azamî sayıda gazoz ve tost satmak için büfeler vardır.
- Kapılar ve koridorlar en hızlı biçimde en çok insanın girip çıkabileceği şekilde yapılmıştır. Futbol maçında seyircilerin birbirine küfretmesi hatta yumruk ve tekme atması “normal” karşılanır da bir bale veya opera sırasında kavga çıkarsa herkes şaşırır.
- **Bir futbolcu karısını dövse belki o kadar şaşırmayız ama bir ressam ya da bestekâr karısını dövse hayret ederiz. Neden?**
- Neden sanatçıların daha erdemli olmasını bekleriz? Neden “güzel sanat” ile meşgul olanların güzel ahlâk sergilemesi gerekir de **EN** HIZLI koşan, **EN** YUKARI sıçrayan, **EN** ÇOK GOL atan sporcuların ahlâksız hareketlerinden, doping, şike, uyuşturucu maceralarından o kadar da rahatsız olmayız?
- Çünkü sporun neticesi sayısal olarak ölçülür. Atılan gol sayısı bellidir. Bir maçın sonucu herkes için aynıdır, “5-1 kaybettik ama **ben** bunu farklı yorumluyorum” diyemezsiniz. Resim sergisindeki gibi tek tek insanlar yoktur maçta, bilet alıp içeri girdiniz mi “Biz” vardır artık, maçtan çıkarken insanlar “*abi o gölü nasıl kaçırdık?*” diye hayıflanırlar, sanki 11 futbolcu değil de binlerce seyirci koşup oynamıştır.
- Çünkü **Ben**liğiniz diğer benliklerle birlikte 100.000 seyircinin **biz**-liği içinde eriyip gitmiştir. Futbolcu transferlerinden bahsederken de aynı “erime” devam eder: “*Oğlum siz Tanju’yu almak için kaç milyon verdiniz? Sizdeki para bizde olsa, ...*” Halbuki milyonlarca doları konuşan bu adamlar otobüs parasını bazen zor denk getirir.
- İngilizlerin maç geceleri karılarını dövmesine “kaka pis Batı” faturası kesebiliriz ama Türkiye’de futbolun bu kadar sevilmesi bizim de fazlasıyla Batılı olduğumuzu gösterir. “Nasıl?” demeyi unutan, sadece “kaç?” sorusunu sorabilen insanlar oluyoruz. Kaç lira? Kaç m2? Metroya kaç metre uzakta?
- Önemli: **KAC** para kazandın?
- Önemsiz(!) **NASIL** kazandın o parayı? Helâl mi yoksa haram mı?
- Hâsılı kelâm çocuklara tecavüz eden sapıklar, başka bir ülkeden gelmiyor. Dondurma satmak için kadın soyan, Bir ömre sığmayacak şiddeti 1 günde TV’den veren, ölmüş insan fotosu paylaşmaktan utanmayan, komşusu açken tok yatan bir toplumun günahları bu sapıklarda tecessüm ediyor.

Tavsiye okuma

- [Batıyı “normal” zanneden için İslâm anormal olur »](#)
- [Başkaları Ölürlen Seyretmek...](#)
- [Bir çocuk ölürlen fotoğraf çekebilen sen artık insan değilsin!](#)
- [Pornografi Nasıl Sanat Oldu?](#)
- [Kırık parçalar \(Marilyn Monroe\)](#)
- Eşcinsellik üzerine söylen(E)meyenler, siyasî ve ekonomik boyutu üzerine bir silsile: <https://twitter.com/DDGrubu/status/925823936104947714>

Türkiye'nin algi operasyonlarında gol yemesinin sebebi parasızlık değil vizyonsuz ve çapsız bürokratlardır

- Türkiye'nin gerçek düşünce kuruluşlarına ihtiyacı var. Dış vakıflardan beslenen provokatörler ve hükümet sözcüleri dışında fazla bir şey yok ortada.
- Bürokratlarımız 1930 model olduklarından hâlâ kömür-çelik-tren dünyasında yaşıyorlar. Savaşları toprak kazanma çabası zannediyorlar.
- 1980'lerden itibaren kömür-çelik-tren dünyasının bittiğini, petrol-finans dünyasına geçtiğimizi söyleyebiliriz.
- Elbette endüstri hâlâ var ama finansın tahakkümü altında. Nedir?
- Endüstri patronları uzun vadeli mikro-ekonomik mânâda kâr etmek yerine spekülâtif kâr peşindeler. Bu durum, siyaseti baskılıyor.
- Emtiya borsalarında el değiştiren buğday ve petrol, gerçekten depolarda bulunan malın 50 katı iken 1930 model siyaset yapılmaz.
- Petrolün sayesinde finansallaşan ekonominin siyasetle ilişkisi 1930'lar gibi olamaz. Artık savaşlar da toprak sınırında değil kafaların içinde. Nedir?
- 15 Temmuz'da meclisi ve halkı bombalayan F-16'lar bizimdi. Ama içindeki pilotun beyni ve kalbi başka güçlerin elindeydi.
- Maalesef 15 Temmuz'dan ders alınmadı. 16 milyon \$ bu uçağa verilir ama bir düşünce kuruluşu için aynı parayı bulamazsınız. Yani?
- Yani gelecekte çok daha iyi tank, uçak, helikopter üretebiliriz veya satın alırız. Ama içindeki askerler yine bize ateş edebilir. Çünkü...
- Zihinler işgal altındayken topraklarınızı koruyamazsınız. İşte bizim bürokratlarımız bunu kesinlikle anlamıyor. Beton, çelik için para var, bilgi için yok.
- Bu hamakatin bedelini geçmişte olduğu gibi bugün de ödüyoruz. Daima savunmadayız, karşı atağa geçemiyoruz: Gezi parkı, 17 Aralık, 15 Temmuz...
- Gittikçe yoğunlaşan kimlik savaşları başladı. Türkiye'nin istikbali bu savaşa bağlı. Cepheler beynimizden ve kalbimizden geçiyor.
- Evet, gerçek düşünce kuruluşlarına ihtiyaç var. Batı'nın kelimeleriyle değil kendi kelimelerimizle konuşup yazacak insanlara ihtiyaç var.
- Muhtaç olduğumuz zihin ve kalp birliğinin inşaa edilmesi, ortak değerler etrafında birleşmesi için bu gerekli.
- Batı'nın psikolojik gücüne karşı koymak için aynı maddi imkânlarla gerek yok. Yani CNN, BBC gibi yapılar şart değil. Asimetrik savaş yapılabilir. Ama...
- Ama düşmanın tankları varsa sizin de roketatarlarınız olmalı. Sapanla direnemezsiniz. Milyar \$'lık medya devlerine milyonla kafa tutulabilir.
- Fakat ne acıdır ki Türkiye'de psikolojik harp hâlâ iyi niyetle, "kervan yolda düzülür" diyen idealist tiplerle yapılıyor. Bu acınası bir durum.
- Avrupa'da her güçlü devlet kendi imajını korumak için 2-3 milyar \$ harcar. Proaktiftir, savunma oynamaz. Türkiye'nin tam tersi.

Seçilmiş Derin Lügat maddeleri:

1. [Büyüme / Growth / Croissance / نمو](#) »
2. [Hoşgörü / Tolerance / толерантность / تسامح](#) »
3. [Az gelişmiş ülke / Underdeveloped Country / بلد متخلف](#) »
4. [Uluslararası adalet / International justice / العدالة الدولية](#) »
5. [Demokrasi / Democracy / Демократия / ديمقراطية / ديمقراطية](#) »
6. [Kuvvetler ayrılığı / Separation of Powers / Séparation des pouvoirs / فصل السلطات](#) »
7. [İlerleme / Terakki / Progrès / ترقى / تقدم](#) »

Casus kurtarma operasyonu nasıl yapılır ?

- Casusluk veya operasyon için yabancı ülkeye gönderilen ajanların geri alınmasından bahsedelim. Bir devlet kendi ajanlarını terk edebilir mi? Etmeli mi? Kurtarmak isterse hangi yolları kullanır? Tehdit? Şantaj? Pazarlık? Kaçırma operasyonu?
- 2ci dünya savaşı bitmeden başlayan ABD-Rus gerginliği, yani soğuk savaş ile ilgili filmlerde çokça gördüğümüz casus değiştirme sahneleri vardır. Bir casus yakalandığı zaman gözden irak bir köprü veya sınır noktasında düşmanın elindeki bir casus ile değiştirilir.
- Tabi bu değiş-tokuş basına, muhalefete ve halka açıkça anlatılamayacağı için uyduruk bir kaçma/kaçırma operasyonu ihdas edilir. Yahut "casus" diye suçlanan adam delil yetersizliğinden bırakılır. Tutulan balığın büyüklüğüne göre kamuflaj operasyonu ayarlanır.
- Bazen işler ters gider. Meselâ sizin elinizde, adamınızın yakalandığı ülkeyle değiş-tokuş yapacak bir casus yoktur. Yahut o ülke adamınızı mahkemeye çıkarma konusunda kararlıdır çünkü bilgi çalmak için yolladığınız adam birini öldürmüş, polis, medya işe "fazlasıyla" karışmıştır...
- Böylesi bir olay 1985'te yaşandı. Nedir? Rainbow Warrior isimli geminin batırılması. Fransız istihbarat teşkilatı DGSE, 10 Temmuz 1985'te iki sualtı komandosuyla, Greenpeace filosunun amiral gemisi Rainbow Warrior'ı batırdı. Greenpeace ekibinden 1 insan öldü.
- Neden? Moruroa'da yapılacak olan Fransız nükleer denemesini protesto etmeye giden Rainbow Warrior, Yeni Zelanda'daki Auckland limanında batırıldı. Saldırıda fotoğrafçı Fernando Pereira boğularak öldü. Fransa başlangıçta mes'uliyet kabul etmedi ama...
- İki Fransız ajan Yeni Zelanda polisi tarafından enselendi ve bombalı saldırı, sabotaj için komplo ve cinayet ile suçlandı. Gerçek ortaya çıkınca Fransa Savunma Bakanı Charles Hernu istifa etti. Cinayet suçu işlediklerini kabul eden iki ajan, on yıl hapse mahkûm edildiler.
- Tabi Fransa'nın bu iki ajani hapiste bırakması kabul edilemezdi. Fransa'nın prestijinden daha önemli bir şey vardı: Nedir? Bu iki ajan, şeflerinden aldıkları resmî emirle saldırmıştı. Eğer devlet onları kurtarmaz ise, Fransa riskli görevlerde ajanlarına bir daha söz geçiremezdi.
- Mesele büyüdü ve kontrolden çıktı. Zira Fransa baştan yalan söylemişti. Yeni Zelanda ise ajanları hapiste tutmaya kararlıydı. Sonuçta Paris Yeni Zelanda'nın tarım ürünlerini hedef aldı: Ne oldu?
- Fransa tereyağ fiyatlarını kırdı; Fransız limanlarından transit geçen gemileri uyuşturucu bahanesiyle bekletti; yün balyalarını dağıttı. Dış ticareti tehdit altına giren Yeni Zelanda "onurlu" çıkışla ajanları Fransa kontrolündeki bir adaya hapsetti. Sonra Fransa "gerekeni" yaptı.

İnterpol bir suç örgütüne mi dönüşüyor?

- Geçenlerde haberini okuduk: İnterpol, 15 Temmuz darbe girişimi sonrası yurt dışına kaçan FETÖ'cülerini arama listesinden çıkarmış. Aralarında FETÖ'cü savcılar Zekeriya Öz, Fikret Seçen, Celal Kara'nın da bulunduğu darbeciler rahat bir nefes almış.
- Evet ama İnterpol nedir, kimdir? Gücü, yetkisi ve parası nereden gelir? Organ ticareti, kara para aklama, terör... Suç örgütleri para ve teknoloji gibi küreselleşti. Ulusal polis teşkilâtlarının güç ve yetkileri ise ulusal sınırlarda bitiyor. Küresel bir polis işbirliği elzem.
- Bir "dünya polisi" kurmanın en tehlikeli sonucu ise bu silahlı gücün de mafya haline gelmesi. Yani birkaç zengin devletin / şirketin kuklası olup bizzat suç işlemesi. Meselâ Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün Bosna'da sebep olduğu soykırımları hatırlayalım... Hatta yine BM askerlerinin Afrika'da işledikleri suçları.
- İnterpol, üye sayısı bakımından Birleşmiş Milletler'den sonra ikinci büyük uluslararası örgüt. Menfaatleri çatışan hatta savaş halinde olan devletlerin arasında polislik yapmak çok zor olabilir ama BM askerleri Bosna'da etkisiz değildi. Taraf tutarak ve Müslümanları aldatarak soykırıma hizmet ettiler.
- İşte bugün İnterpol'ün bu duruma gelmek üzere olduğunu söyleyenlerin sayısı da hızla artıyor. Yani İnterpol, etkisiz ve yetkisiz değil, etki ve yetkisini kötüye kullanan tehlikeli bir suç örgütü olma yolunda.
- Ancak unutmayalım, İnterpol'ün (şimdilik) silahlı gücü yok. Zaten bu üye devletlerin egemenlik transferi yapmasını gerektirirdi. Yani meselâ Türkiye'nin ulusal sınırları içinde TBMM denetiminde olmayan silahlı bir gücün gelip Türk vatandaşlarını tutuklaması! İnterpol ulusal polisler arasında veri akışı sağlıyor.
- İnterpol'ün farklı amaçlar için farklı renklerde bültenleri var: Beyaz: Kimliği belirlenemeyen cesetler, Sarı: Kayıplar, Mavi: BM yaptırımları... Üye devletlerin bu bültenleri siyasî, dinî vb göreceli "suçlar" için kullanmaması gerekiyor. İnterpol'ün #FETÖ'cülerini koruduğu bülten ise kırmızı.
- Gelelim İnterpol'ün kirli çamaşırlarına... Üye devletlerin zar zor verdiği paralarla 50 milyon \$ toplayan İnterpol, özel firmalardan ve ulus-devletlerden bağış almaya başladı. Tabi parayı veren düdüğü çalar. İnterpol de bu zenginlerin paralı askeri gibi davranıyor. Meselâ?
- İnterpol'ün para kaynaklarından biri Vatikan. Emlâk sektöründeki paravan şirketler vasıtasıyla destek veriyorlar. Buna karşılık çocuklara tecavüz eden Katolik rahipler rahat rahat geziyor, kırmızı bülten filan yok.
- İnterpol'ün bütçesine üye devletlerin katkısı son 10 yılda sadece %5 artarken aynı dönemde özel şirket ve vakıfların verdiği para %700 artmış. Yani FETÖ kaçaklarını yakalamak istiyorsak 15 Temmuz'da işlenen cinayetleri anlatmaya gerek yok;40-50 milyon \$ versek bayağı bir tutuklama yapılır.
- İnterpol'ün yaptığı en acayip şeylerden biri 2010 Dünya Kupası için FIFA'dan 20 milyon \$ "bağış" almak. Maçlardaki şike, doping, hileli final kuraları vb ile girtlağına kadar pisliğe batmış bir kurum bu yolla kendini korumaya almış oldu.
- Güney Afrika kupasında 1 milyar\$, Brezilya'da 3 milyar \$ kazanan FIFA... Katar'ın seçilmesi, şike, kara para aklama iddialarıyla kirlenen FIFA... Ve FIFA başkanı İnterpol'ün genel sekreteriyle kameralar önünde görünerek itibarını temizliyor.
- İnterpol'ün yüklü para aldığı şirketler arasında sigara karteli de var, resmî amaç her yıl 600 milyar \$ olduğu iddia edilen kaçak sigara mafyasıyla mücadele. Ama ilginç olan, etiketsiz kaçak sigaraların da etiketli gibi Philip Morris tarafından üretilip kaçakçılara verilmesi.

- Kendisini kaçak sigara mafyasının mağduru gibi gösteren Philip Morris'in 200 senesinde Balkan ve İtalyan mafyasıyla işbirliği yaptığı ortaya çıkınca Avrupa Birliği'ne 1.25 milyar \$ ceza ödemişti. (Bkz. Montenegro Connection)
- Tamam da... Philip Morris ve saz arkadaşları kendi ürettikleri sigaranın kaçakçılığını neden yapıyorlar? Ulus devletlere gümrük ödememek ve ucuza satılan sigara sayesinde gençleri alıştırmak için.
- Bugünkü durum nedir? İnterpol sadece sigara markalarına rekabet eden sahte üreticilerle mücadele ediyor. Ama Philip Morris gibi firmaların vergi ödemediği el altından mafyaya verdikleri sigaralar İnterpol'ün problemi değil. Yani İnterpol suçla değil ona para veren firmaların rakipleriyle mücadele ediyor.
- İlaç sektörü de İnterpol'ün paralı asker gibi davrandığı bir başka saha. İnsanların güvenliğini ve firmaların menfaatlerini koruduğunu iddia eden İnterpol bu ikisi arasında tercih yapması gerektiğinde bizim güvenliğimizi feda ediyor.
- İnterpol, "sahte ilaçla mücadele" bahanesiyle fakirlerin satın alabileceği ucuz ilaçlara savaş açıyor. Nedir? Büyük ilaç firmalarının patentlerini koruyan kanunlar ülkeden ülkeye değişir. Özellikle Hindistan'da üretilen ucuz ve kaliteli ilaçlar Güney Amerika ve Afrika'da milyarlarca insanı korur.
- Hindistan'da modern ilaç fabrikalarında üretilen ilaçlar en az Avrupa ve ABD'dekiler kadar kaliteli ve 20-30 kez daha ucuz. ama İnterpol bunları "sahte ilaç" diye gümrüklerde engelliyor. Fakir hastalar kanser de dahil bir çok hastalık için ilaç beklerken İnterpol ilaç kartelinin köpekliğini yapıyor.
- AIDS ile mücadele eden fakir ülkelerdeki bedava tedavi kampanyalarının tamamı, ilaçları Hindistan'dan alıyor. İnterpol, bu fakirlerin en büyük düşmanı. Zira büyük ilaç firmalarının menfaatlerini korumak için ucuz ilaçları "sahte" diye yerel polislerimize ihbar ediyor. Gecikme hatta imha edilmelerine sebep oluyor.
- "Sahte ilaçla mücadele" yalanıyla fakirlerin ilaçlarını gümrükte durdurup imha eden İnterpol eski genel sekreteri Ronald Noble zamanında (2012) ilaç kartelinin İnterpol'e verdiği para 4.5 milyon \$.
- Milyonlarca fakir hasta, ihtiyaçları olan ilaçların gümrüklerde İnterpol tarafından engellenmesi yüzünden tedavilerini yapamıyor. Bazen 30-40 gün gecikme yüzünden insanlar ölüyor. Ama İnterpol insanların değil ilaç kartellerinin hizmetinde.
- İnterpol'ün bir başka tehlikesi de elindeki 56 milyon insana ait özel verileri şirketlere satması. Ama bunu da bir başka gece anlatalım. Çare? Türkiye kısa vadede paravan şirketler yoluyla İnterpol'ü kullanabilir ama aynı zamanda İnterpol'le mücadelenin yollarını da araştırmalı.

Ateşin haberini almak ile yanına oturup ısınmak arasındaki fark nedir?

- Körlüğe sebep olan genetik bir hastalık yüzünden okyanus ortasındaki bir ada halkı tamamen kör olmuştu. Herkes kör doğduğu için "görme, bakış" gibi kelimeler de unutulmuştu. Birgün gören bir çocuk geldi dünyaya, adını "Tutu" koydular. Sonra?
- Görmenin ne olduğunu kimseye anlatamadı ama Tutu defalarca insanları ağaca çarpmaktan, çukura düşmekten kurtardı. Uzaktaki şeylerin yanına gitmeden dokunabilmesini sağlayan olağanüstü bir yeteneğe sahip olduğunu zannettiler. Ona "büyücü" diyenler bile oldu.
- İşte iman nimetiyle şereflenmiş bir insanın baktığı her çiçekte, her bulutta, esen rüzgârda, bebek gülüşünde ALLAH'ı okuması buna benzer. Aşk şarkıları, gurbet şiirleri bile mü'mine O'nu hatırlatır. "Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel, kelimelerinse kifayetsiz olduğunu"
- Hayatında hiç görmemiş biri aydınlık, karanlık, renk gibi şeyleri nasıl anlayabilir? Ateşin yanında oturan ısınır ancak, haberini alan değil.
- İmanı olmayanlar kendilerine "kör" demezler çünkü gerçek görmeyi hiç tatmadılar. Onlar iman edene bazen "şanslısın" derler ama çoğu kez "saf" hatta deli. Zira imanı inançla karıştırırlar. İMaN, ALLAH'ın eMniyetini hissetmektir; babanın veya imamın sözlerine inanmak değil.

İman ise en kâmil noktada bilgidir. Çocuk evvelâ babasına yahut imama güvendiği için onları taklid ederek "iman" eder. Fakat büyüdükçe ALLAH'a güvenir, emniyeti O'nda bulur. Sorgulayarak, hissederek, yaşayarak öyle bir iman sahibi olur ki ateşten yahut yılandan uzak durmakla günahattan uzak durmak arasında fark görmez.

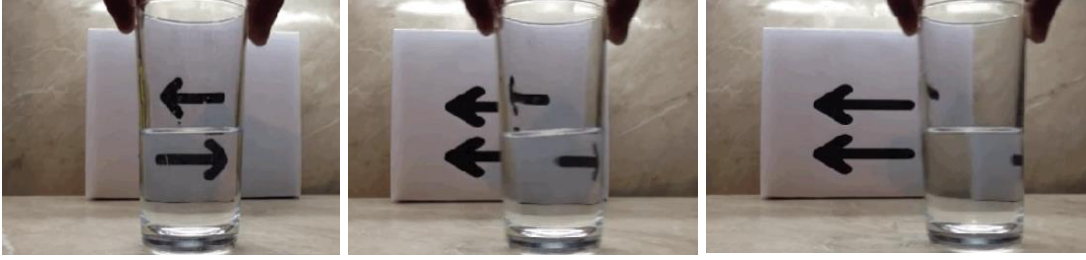
- Indiana Jones filmi hatırlayın; Harrison Ford'un "iman atlayışı" yaptığı o sahneyi. Bu sahne önemli çünkü gayba iman edip maneviyatın boşluğuna adım atan her insan inançla bilkuvv ve haldeki nice köprüleri bilfiil hale geçirebilir.
- İnanmayı reddederek "sadece" bilmek isteyen, daha dogmatik biçimde iman etmiş oluyor. Gözüne, kulağına, mikroskobuna, kitabına, okuldaki hocasına... Ama hepsinden evvel bunlara kefil olan aklına iman ediyor. Yalnız bu "akıl" artık akıl değil bir put. Wittgenstein'in dediği gibi:

"... 'Biliyorum' demenin 'görüyorum' demeye benzer ve ona yakın, ilkel bir anlamı vardır. 'Odada olduğumu biliyordum, ama odada değildim' ifadesi şuna benzer: 'Onu odada gördüm, ama orada değildim.' 'Biliyorum' sözü benim ile önermenin anlamı arasındaki münasebeti değil, benimle bir olgu arasındaki ilişkiyi ifade etmesi gerekir. Böylece benim bilincim olguyu özümser. (Dış dünyada olup bitenleri değil, yalnızca hislerin aktardıklarını bildiğimizi söyleriz.) Dıştaki bir olayın bilgisinin resmi göze ve bilince yansıyan ışınlar yoluyla algılanır. Ancak o zaman, insanın bu yansıtmadan emin olup olamayacağı sorusu hemen ortaya çıkar. Ve bu resim gerçekte ne olduğunu değil bizim o bilgiyi nasıl tasavvur ettiğimizi gösterir ..." (Kesinlik Üstüne, 1949-1951)

- Son tahlilde güçlü iman bilginin temeli, kesin bilgi ise imanın en kâmil noktasıdır: [İman / Faith / Foi / Bilgi / Knowledge / الإيمان](#)
- "Ben sadece gördüğüm şeye inanırım" diyen bir insan ile fanatik bir yobaz arasında hiçbir fark yoktur.

"Bilim" diye bir şey yoktur; bilimler vardır. Bilimler, gerçeğin kendisi değil gerçeklerle kurduğumuz münasebetlerin muhtemel ifadeleridir. "Bilim" pozitivistlerin ihdas ettiği mücerred bir puttur ama müşahhas bir varlık gibi "bilim şöyle der, bunu kabul etmez" diye konuşurlar.

Kur'an'ı herkes kendi aklıyla anlayabilir mi?

- İnsanlar Hacc 16'daki "apaçık âyetler olarak indirdik" sözünden cesaretle "benim de aklım var, ben de anlayabilirim" diyor. Doğru mu?
- "Kur'an'ı herkes anlayabilir mi?" yerine "Herkes fizik anlayabilir mi?" diye soralım. Hem evet, hem hayır. Neden?
- Çocuklarınızın ödevine yardım edecek kadar fizik bilgisini herkes öğrenebilir. Ama bir nükleer reaktör tasarımı yapmak başka şeydir.
- Kur'an'ı okuyup anlamının dereceleri vardır. Her insan kolaylıkla "Öldürme! Namaz kıl! Sadaka ver!" gibi hükümleri anlayabilir. Ama...
- İşin derin boyutu var. Meselâ Âli İmrân 7ci ayetteki müteşabih ayetlerin sadece ilimde derinlik sahibi âlimlerce anlaşılabilmesine işaret.
- Kur'an'ı okuyup günlük hayatına, ailesine, ticaretine yön vermek başka şey, millete vaaz verip tefsir yapmak başka.
- Kur'an'ı ve hadisleri derinlemesine anlamak için meselâ Arapça bilmenin gerekli olduğu söylenince insanların gururu inciniyor ama gerçek bu.
- William Shakespeare'in bir eserini Türkçe tercümesinden okuyabilirsiniz. Ama Shakespeare üzerine ders verecekseniz iş değişir.
- Shakespeare'in metinlerini şerh etmek isteyen sadece İngilizce değil, 16cı asır İngiliz geleneklerini, siyasî hayatını ve etimolojisi vb öğrenmelidir.
- Müslüman olmak için elbette Arapça şart değil. Ama "Kur'an'ı kendim okurum" diyorsan meal değil asıl metni alacaksın eline!
- Kur'an'ı anlamak için Arapça bilmek gerekli ama yeterli değil. Arap gelenekleri ve etimoloji yani kelimelerin tarihini de bilmek gerek. Meselâ ev sahibi ile misafirin diz dize oturması, yayların bir olması, selâm verme... Bunlar bilinmeden anlaşılması imkânsız olan ayetler var.
- Tabi "Kur'an anlaşılmaz, erişilmez" demiyoruz. Ama kafana göre takılamazsın. Sünnet'ten, hadis kitaplarından ve âlimlerden istifade etmelisin. Neden?
- Çünkü bizim aklımız ve hislerimiz yanılabilir. İster fizik, kimya kitabı olsun, isterse Kur'an, okuduklarımızı indî/sübjektif şekilde anlarız.
- İspatı? Kur'an'a göre hareket ettiğini iddia eden birçok terör örgütünün başta Müslümanlar olmak üzere bütün insanlara eziyet etmesi.
- "Kur'an Müslümanı" olur mu? Kur'an Müslümanı, ılımlı İslâm, aktif Müslüman, anti-kapitalist Müslüman, İslâm sosyalizmi... Kim bunlar?
- İslâm nedir? Müslüman ve mü'min kime denir? Bu Kur'an'da bellidir. Bunların önüne, arkasına sıfat getirenler İslâm'ı anlamayanlardır.
- Sünnet'e ve hadislere savaş açan âlimciklerin sayısında artış var. Her zaman doğrudan saldırmıyor, "aklını kullan" maskesi takıyorlar.
- Kendi aklıyla hadisleri tartmaya çalışan, hadis âlimlerine de dil uzatan bu insanlar peygambersiz bir din(!) peşindeler.
- Hadis düşmanları Sünnet'ten kopan Müslümanları kolaylıkla kendi kontrolleri altına alıp din adına kullanabileceklerini çok iyi biliyorlar.
- Evrim vb konuları ortaya atarken İslâm'â (hâşâ) bilimsel deliller getiriyorlar. Sanki din bilime muhtaçmış gibi bir algı oluşturuyorlar.
- İslâmoğlu, Y.N. Öztürk, Eliaçık, Taslaman, E.Yüksel gibi isimlerin peşinden giden ve her şeyi akılla çözebileceğini sanan bir grup var.
- Açıkça Sünnet'e düşmanlık eden yahut Sünnet-i Seniyye'nin yerine aklını (gerçekte nefsin heveslerini) koymayı savunan tipler bunlar.
- Bu pozitivist rüzgâra kapılıp "aklım bana yeter" diyen tiplerin günde 4 saat TV'de maç ve dizi seyretmesi ise asrımızın en soğuk şakası.

Devletler neden terör örgütlerinin para hareketlerini takip edemiyor?

- HSBC, 5 kıtada 300.000 insan ve 3 trilyon \$ aktif yöneten bir banka. Meksika'daki uyuşturucu mafyasından ünlü futbolculara, ulusal istihbaratlardan kiralık katillere kadar kara para aklamak isteyen herkes için en güvenli liman. Çünkü kamyonla milyar getirseniz kaynağını sormuyor.
- Bazen ABD senatosu veya Avrupalı bir devletin adalet bakanlığı hesap soruyor ama gerçek bir mahkeme yapılmıyor; sadece bir toplantı. HSBC'den bir temsilci geliyor ve özür diliyor. Sonra basın toplantısı ve konu kapanıyor.
- 2009'da HSBC'nin ABD'den vergi kaçırarlara, mafya ve terör örgütlerinin hemen hepsine yardım ettiği ortaya çıkınca bazı ABD senatörleri HSBC'nin bankacılık lisansını iptal etmek istediler. Dönemin İngiliz hazine bakanı George Osborne sahneye çıkıyor ve FED başkanı Ben Bernanke'yi devreye sokarak mevkidaşı Timothy Geithner'e baskı yapıyor.
- Küçük bir banka HSBC'nin işlediği suçların binde birini işleseydi çoktan kapatılmış ve yöneticileri ortakları hapse atılmıştı. Ama söz konusu HSBC olunca Genel Savcı Vekili Lanny A. Breuer "Amacımız HSBC'yi batırıp kriz çıkarmak, binlerce kişiyi işsiz bırakmak değil" deyip kravatlı teröristleri rahatlatıyor.
- Soruşturma sonunda terör ve uyuşturucu parası aklayan bankaya 1.9 milyar \$ ceza bizim gibi sıradan ölümlülere çok görünebilir ama bu HSBC'nin 1 aylık kârı. Peki kim ödedi? Terör parasını aklayan müdürler? Hayır. Kârdan pay alacak olan hisse senedi sahipleri. Yani ceza yanlış kişilere kesildi.
- Yani üzerinde 3 kilo eroin veya C4 patlayıcı ile yakalanan bir insan 10-20 sene hapse mahkûm edilebilirken uyuşturucu mafyasının ve terör örgütlerinin hayatta kalmasını sağlayan bir bankanın yöneticileri park cezası gibi bir şeyi şirketlerine ödeterek tatile gidebiliyor.
- 2010'a kadar HSBC'nin genel müdürlüğünü yapan Steven Green, Kraliçe'ye sadakat yemini etti ve Lordlar Kamarası'na kabul edilip David Cameron hükümetinde ticaret ve yatırımdan sorumlu devlet bakanı oldu.
- ABD'de uyuşturucudan her yıl ölenlerin sayısı 100.000'e yakın. Meksika'da mafya çatışmaları yüzünden işkence edilerek öldürülen gençlerin sayısı yılda 20.000'den fazla. Yani HSBC'nin para akladığı uyuşturucu mafyası sadece ABD ve Meksika'da hergün 100'den fazla insan öldürüyor.

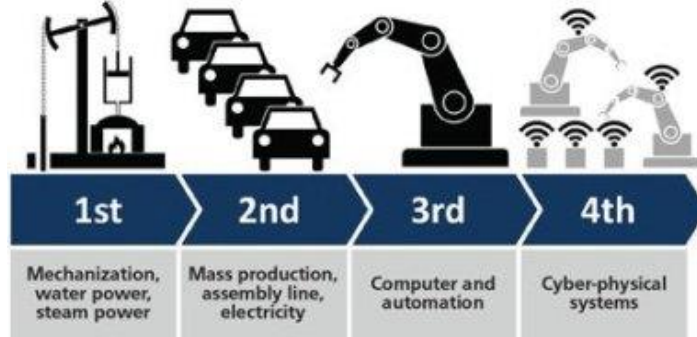
Rabita nedir?

- Ârifan rabita mefhumundan nasıl bahseder?
- Günümüzde rabita çok yanlış anlaşılıyor; herhalde yanlış da anlatılıyor. "Filan tarikatta rabita varmış, bizde yokmuş..." vs. Hakikaten nedir rabita? Nasıl rabita yapılır?
- Tasavvuf mekteplerinin ortaya çıkışı tarihi bir süreç içinde olmuş. Hadis, tefsir ve fıkıh hemen ihdas edilmedi. Ancak cemiyet genişleyip yayıldıkça Kur'an'ın anlaşılması, anlatılması, hayata aktarılması için bir kurumlaşma meydana gelmiş.
- Neden böyle olması icab etmiş? çünkü 30-40 kişilik bir insan topluluğunun bizzat SAV'den terbiye alarak dini öğrenmesi ile binlerce, yüzbinlerce Müslümanın eğitilmesi arasında fark vardı.
- Zaman geçtikçe ahlâk-ı Muhammedî'nin de ciddi bir ders olarak öğretilmesi icab etti. Çünkü "yol, adab, erkan belli, herkes dine uysun" demekle olmayacağı anlaşılmalı. Ahlâk terbiyesinin bu şekilde verilmesi, yine Asr-ı Saadet'e uzanır.
- Zira insanlar o zaman da sohbet halakalarına dahil olur ve terbiye alırlardı. O zaman "filancanın tekkesi, falancanın tariki" yok ama hepsinin ders halakaları var. Hâlâ Medine'de Mescid-i Ebubekir, Mescid-i Ömer, Mescid-i Ali ve Mescid-i Osman var. Hz Fatıma'nın (ra) mescidi var.
- Bunun gibi Tabiin'de de belli zâtlar toplanıyorlar ve bir feyz alış veriş meydana geliyor. Talebelerin ihtiyaçları ve müşkülleri doğrultusunda belli konular öne çıkıyor.
- Meselâ « dünyaya meyletmeyin, mal mülk yağmayın » diye konuşulmuş ise, sonrakiler geriye dönük olarak tasnif ederek isim veriyorlar : « Filanca zât hep zühd-ü takva anlatırdı, bunlar 'zahidî' mektebi diyelim ».
- Yani meşreblerin yöntemleri dikkat çekiyor : Zikir, sohbet, ilim... Bunların arasında fark yok ama ihtiyaca göre öğütler ve yöntemler değişik. Doktor bir hastayı zayıflatmak ister ; bir diğerini şişmanlatmak ister. Yöntemi maksad zanneden çelişki görür. Hakikî maksad hastanın sıhhatidir.
- Bugünkü akademik çalışmalar maalesef süpermarket rafı gibi tasnif saplantısında olduğundan bu işi abartıyor; çarpım tablosu gibi çizgiler çiziyorlar.
- "Hz Cüneyd (ra) hep zikir yaptı; Beyazıd-ı Bestamî (ra) cezbedeydi...vs" diyorlar. Oysa bu zâtlar uzun ilmî mütalalar ile bir çok Hristiyan papazın islâm ile şereflenmesine de vesile olmuşlardır.
- Gelelim rabita meselesine... Reklâmlara bak, bir renk, bir cingıl, bir logo... Tak diye senin çocuğunun hafızasını kendi ürünüyle iRtiBaTa sokuyor. Çocuklar konuşmayı öğrenmeden, akrabalarının yüzünü tanımadan yüzlerce ürünü ve TV reklâmını ayırd etmeyi öğreniyor.
- Rabita, irtibat kurmaktır. Raptiye, irtibat, ribat (kervanların mola yerleri, askerî birliklerin devriye yollarındaki bağlantı noktaları) da aynı kökten gelir.
- Biz insanlar rûh ve cesed olarak yaratılmışız. Rûhanî varlıkta akıl, cesedde ise hisler öne çıkıyor. Hislerimiz üzerinden aldığımız bir işaret (koku, ses, renk, şekil...) aklımızdaki "gündemi" değiştiriyor.
- Kalbinde hangi duygu hâkimse o hal ile halleniyorsun. Halle alâkalı en çabuk değişim yaşayabilen canlı insan. Kötü bir haber, bir bilgi anında yüze yansıyor. Çirkin bir şey duyunca miden bulanır.
  - Çocuğun eline kaynar su döküldü !
  - Ne ?
  - şakaa..
  - Ne ?
- Rabita şeyhin resmine bakmak veya yüzünü hayal etmekle mi olur? Rabita bu mudur? Hayır. Rabitanın böyle anlatılması da çok sakıncalıdır. Rabita, rûhunu ve kalbini Allah'ı talep eder şekilde tutmak için hislerini ve aklını harekete geçiren hissî işaretlerdir.
- Rabita, aklı ve kalbi kendi haline yani nefsin ve diğer insanların kaprislerine terk etmek yerine kontrolü ele almaktır. Nasıl olacak bu kontrol?
- O'nun seni gördüğünü hissettiğin bir anı hatırlayarak kulluk şevkini, iştihakını diriltmek ve dünyanın işgalinden kurtulmak için onu kullanarak, o irtibatla beraber esas gayeye

ulaşmak için takındığın tavır, tutunduğun şekil, koku, bilgiyi hatırlayıp onun ötesindeki mânâya ulaşmak için kullanmaktır.

- Rabıta, cihazı prize sokmak gibidir. Maksat priz değil cihazın çalışmasıdır. Maksat, rumuzun, şiarın ötesindeki mânâya erişmesidir. Meselâ İbni Hacer'i hatırla: Damlayan suyun deldiği taşa bakarak azimle ilme sarılmıştı. Hz Cüneyd (ra) "ben rabıtayı kediden öğrendim » diyor. Kedi nefes bile almıyor, gözünü kırpmıyor. Fare çıkınca yakalıyor.
- İnsan her şeyi rabıta için kullanabilir ama bunu millete yaymak sakat. Meselâ ateşi düşünüp günahattan uzak duran biri bunu anlatsa "sen Mecusi oldun" diyecek ahmaklar bile çıkar. Rabıtanın bir mahremiyeti vardır.
- Ya Rabıtayı mevt? Adam diyor ki "...Işıkları söndürdüm, mezarda olduğumu hayal ettim, içim sıkıldı, bunaldım, panik atak oldum..." işte bu prize parmaklarını sokmaktır, rumuzu hakikat zannetmektir.
- Sen gassalları seyrettin mi? Oraya yatma sırasının sana da geleceğini idrak ettin mi? Hemen arkasındaki hale intikal etmek için rabıta kur. Ölüm kavramını herkes kabul eder. Sen, senin öleceğine iman ettin mi?
- Ölüm'ü mefhum olarak kabul etmekle senin başına muhakkak gelecek bir şey olarak kabul etmen arasında kalın bir çizgi vardır:
<https://twitter.com/DDGrubu/status/910250459730006018>
  - Mecnun köpeğin gözlerini öpmüş. Demişler "iyice sapıttın sen!" Mecnun'un cevabı: "Az önce Leyla'nın mahallesinden geçti, muhakkak görmüştür."
  - Hocam bu İslam'da var mı?
  - Daha fazlası var! Rasullullah'ı (SAV) göreni görene "tabiin" diyor. Sen hâlâ düşün "İslam'da rabıta var mı yok mu?" diye.
- "Kim Allah'ın şiarlarına/hükümlerine saygı gösterirse, şüphesiz bu, kalplerin takvâsındandır." (22/Hacc, 32) Kur'ân-ı Kerim'de "şiarlar" kelimesi 4 âyette geçiyor. Tamamında "şeâir" kelimesi, Allah'a izâfe edilmiş, "şeâiru'llah -Allah'ın şiarları-" şeklinde kullanılmış.
- Sen de hûşû ile namaz kılmak için son namazın olabileceğini hatırla, namazla ilgili ayet ve hadisleri hatırına getir, dedenin seccadesine otur, babanın takkesini tak, bir güzel koku sür, sadece namazda giydiğin bir gömlek olsun. Bak bakalım halin nasıl değişiyor.
- Yani mesele bu derinliği idrak etmektir. Niyet, idrak ve ilim aktarılmadan « al şu fotoğrafı rabıta yap » denirse elbette hamakat olur. Bilmeden dışarıdan bakan « şirk bu » der; o da günaha girer.

Endüstri 4.0 ile Bilgi Teknolojileri Endüstriyi Tahakküm Altına Alabilir

- Endüstri 4.0 sadece sanayicileri değil siyasîleri de ilgilendiren bir konu. Endüstri 4.0 ile ilgili tartışmalarda robotlarla ilgili ilerlemenin öne çıktığını, ekonomik, sosyal, siyasî ve jeopolitik boyutun geriye atıldığını görüyoruz.
- Endüstri 4.0 ile birlikte genişleyen ağ ve yüksek hızlı veri paylaşımı, firmaların siber güvenlik ihtiyacını artıracak. Ama daha önemli meseleler var. 4.0 norm ve standartları, cebrî olacak. Yani X, Y, Z yazılımlarını güncellemek için lisans ödemeyen fabrikalarda üretim duracak.
- Tabi "şu anki normlardan ne farkı var?" diye sorulabilir. Avrupa normlarına uymayan ürünleri AB'ye sokamazsınız ama kendi ülkenizde üretip tüketebilirsiniz. Eğer AB kendi üreticisini korumak için priz vb değiştirirse Türkiye bunu takip etmeyebilir. Ama Endüstri 4.0 ile bu serbestliği kaybedeceğiz. Neden?
- Zira eskiden AB veya ABD gibi ekonomik mekânlar, sisteme boyun eğmeyen, haraç ödemeyen tüccara polis/mahkeme gücüyle kapatılabiliyordu. Endüstri 4.0 ile Türk sanayicinin Türkiye'de üretip satacağı ürünler bile kontrol altına alınabilir. Birincisi pazar egemenliği, ikincisi köleleştirir.
- Endüstri 4.0 riskleri konusunda ciddi bir çalışma yapılmalı. Türk endüstrisinin kontrolsüzce Batılı devlerin eline oyuncak edilmesi gerçek bir risk. Bilgi-işlem sistemlerimizin bu derecede entegre olması çok sakat. Özellikle de enerji ve savunma söz konusu olduğunda. Neden?
- Eğer Türkiye, silah sistemleri veya enerji altyapısıyla ilgili makinelerin üretiminde yazılım ve donanım olarak dışa bağımlı olursa, bağımsız politika yapması imkânsız olur. Yerli ve millî savunma sanayimiz bilgi denem silahla ele geçirilebilir. Bu konuda çok uyanık olmak gerekir.
- Monsanto gibi firmaların tohum ve tarım ilacı konusunda yaptıklarını hatırlayın. Dünyanın her yerinde çiftçileri kendilerine köle yaptılar. Endüstri 4.0 ile gelen risk aynı. Yeni Pazar açma, verimli üretim vb avantajlarla endüstriyel üretim, Microsoft gibi firmalara köle yapılabilir.
- Endüstri 4.0 misyonerleri "akıllı fabrika" derken aklını bizim menfaatlerimizi savunan bir fabrikadan mı bahsediyor yoksa robotları, yazılım ve lojistik sistemleri satın alacağımız, meselâ Siemens gibi firmaların emrine itaat edecek bir "akıl" mıdır bu?
- Endüstri 4.0, patronu ve merkezi olmayan bir kardeşlik ortamı değil. Bilgiye ve bilgi teknolojilerine hakim olan bir avuç şirketin kurduğu yeni bir kartel. Bundan kaçmak zor görünüyor. Ama aptal gibi balıklama dalmanın da lüzumu yok değil mi?

...Tavsiye okuma...

1. [İlerleme / Terakki / Progrès / ترقى / تقدم](#)
2. [Big Data / Большие данные / ビッグデータ](#)
3. [Beyin Göçü / Brain Drain / Fuite des cerveaux / هجرة الأدمغة](#)

4. [Bilgi toplumu / Information society / مجتمع المعلومات](#)
5. [Big Data çağında İslâmî devlet olur mu?](#)
6. [Sigmund Freud, akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
7. [İnovasyon / イノベーション / инновация / التجدید](#)
8. [Yanlış hayatlar doğru yaşanamaz... »](#)
9. [La conquête de l'ubiquité / Paul Valéry \(1928\) »](#)
10. [Akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
11. [Tüfek icad olundu, namertlik kolaylaştı](#)
12. [Göze yalan söylemek kulağa yalan söylemekten zordur](#)
13. [Para dünya malından kıymetlidir](#)

İslâmî devlet olur mu?

- Bütün -izm'ler ölümlerin dirilere hükmetmesidir. İslâmizm, komünizm, liberalizm, kemalizm... Bir zamandaki siyaset tarzı başka bir zamana dayatılamaz.
- İslâm âlimlerinde bir -izm var mı? Nasihatü'l-mülük, Umdetü'l-mülük, Tuhfetü'l-mülük, Zahiretü'l-mülük, Enisü'l-mülük, Kitabu's-siyase, Rumuzu'l-kenz...
- Asr-ı Saadet'te veya Osmanlı, Selçuklu, Endülüs'te, İslâmî mânâda siyaset felsefesi bir ideoloji arayışı mıdır? Hayır. Yok.
- Katı, tepeden inmece metinler yok karşımızda. Toplum proleterya, burjuva vb sınıflara bölmek yok. Yazıldıkları dönemler için cari olan etnik ve dinî zümrelere işaret edilmiş: Türkmenler, Şiiler, hariciler...
- Devlet soğuk bir yapı. Bir düzen, bir mekanizma. Oysa İslâm'ın muhatabı İnsan'dır; makineler, mekanizmalar değil.
- Yani iyilik, güzellik ve doğruluk prosedürleşemez; endüstriyel kalıplara sıkıştırılmaz.
- İslâmcılık çok sorunlu bir kavram. İslâm'ın önüne veya arkasına takı getirenler ancak İslâm'ı anlamayanlardır.
- İslâm bir tanedir ama İslâm-cılıklar onlarca. Bir araya gelip ortak tarif yapamazlar. Çünkü beşerî fikirle, menfaat üzere bina edilmiştir. Tevhid olmaz, kesrete gider.
- İlginçtir, komünizm ve liberalizm de böyle bin parçadır. Devletin rolü, sınırları gibi bir çok konuda ekol savaşları vardır.
- Müslüman ve mü'min kimdir? Bunun tarifi Kur'an ile sabit. İslâmcı ise rüzgâra göre döner durur. Ruslar Afganistan'ı işgal edince ABD'yi savundular.
- Dün İran ABD'ye efelik yapıyor diye Hizbullahçı ve Humeynist olanlar bugün anti- İrancı. Bu savrulmalar böyle sürüp gidecek. Neden?
- Çünkü kendi nefislerinden gelen gadabı cihad zannediyorlar. Müslüman olmadan İslâmcı olmaya çalışanlara dikkat edin hepsi pozitivist!
- Bugün Daeş terörünün İslâm olmadığını kimseye anlatamıyorsak bu biraz da Nazi selâmi veren ve intihar saldırısı yapan manyakları eleştirmekte geç kalmamız yüzünden değil mi?
- Devrim, zulümdür. [Adının "İslâmî" olması hiçbir şey değiştirmez.](#)
- 1789 Fransız Burjuva devrimi, 1917 Rus proleterya devrimi ve 1979 İran İslam Devrimi, iktidarı devirdikten 1 gün sonra muhafazakâr oldular.
- Ruslar KGB'nin temelini atarak çeka'yı kurdular. Fransızlar ve İranlılar da "devrim muhafızlarını". Komik ve aptalca: Hem devrimci hem muhafazakâr!
- Tekrar edelim, bütün -izm'ler zulüm getirir. Yeryüzü cenneti vaad eden komünizm işçilere bile zulmetti.
- Gelelim işin zor kısmına: İslâm ne istiyor? Devlet nasıl yönetilmeli? Demokrasi? Krallık? Ya ekonomi nasıl olmalı? Liberal? Devletçi?
- Ortak bir İslâm anayasası/ ideolojisi/ doktrini inşaa etmeye çalışanların en büyük hatası kronosantrik olmak yani yaşadıkları çağı tarihin merkezi zannetmek.
- Her İslâm ülkesinin şartları birbirinden farklı. 17.000 adaya yayılmış Endonezya'nın, denizi olmayan Çad ile aynı yasaları uygulaması mümkün mü?
- Endonezya'da içme suyu parayla satılabilir ama bu Çad'ın kuzeyindeki çöllük bölgede uygulanırsa zulüm olur.
- Keza, bir ülkenin her yerinden az miktarda petrol çıkıyorsa devlet çevre koruma ve enerji piyasası düzenleyici kanunlarla üretim ve ticareti serbest bırakabilir. Ama bütün petrol tek bir noktadan çıkıyorsa bu zenginliğin bütün halka hizmet etmesi için kuyular kamulaştırılır. Yani her meselenin tartışılmaz bir İslâmî çözümü yok. Bizim için temel ilke şu: "*Sorunları nasıl çözersen çöz ama adil ol!*"

- İslâmî çözüm, liberal, anti-liberal, komünist veya anti-komünist değil. İslâmî çözümler adil olmalı.
- Devleti yönetenlerin halk gözünde meşru olması gerek. Ama bu meşruiyet bir soydan gelebileceği gibi seçimle, ilimle veya başka yolla olabilir.
- Siyaset, en basit şekliyle içtimaî fırsat ve tehditler karşısında kullanılan müşterek karar sistemidir: Savunma, yol, su, para basma...
- Her yerden su fışkıran bir ülke ile çöldeki siyaset bir olmaz. Sürekli savaşan ülkenin siyasetinde asker baskındır. Yeni şartlar yeni siyasetler gerektirir.
- İslâmî siyasette bürokrasi ve piyasa gibi müşterek karar mekanizmaları, ideolojik saplantılarla değil, adil şekilde tercih edilmelidir.
- Ekonominin şartları, zaman dilimi, teknoloji vb yüzlerce etken dikkate alınarak aynı problemlere her ülke farklı adil çözümler üretebilir.
- İslâmî açıdan **"Bürokrasi her şeyin en doğrusunu bilir"** diyen devletçiler kadar **"piyasa neylerse güzel eyler"** diyen liberaller de hata içindeler.
- Müslümanca bir siyasetin hedefi şu veya bu doktrini uygulamak değil adaleti tesis etmek olmalı. İslâmî siyasetin ayakları yere basmalı.
- Savaştan yeni çıkmış bir ülkede devletin gıda üretip ucuz satması gerekebilir. Türkiye'de yakından tanıdığımız bir sorundu bu: Yakın zamana kadar şeker, et, süt, kumaş ve ayakkabı üreten devlet fabrikalarımız ve bunları satan devlet mağazalarımız vardı. Ama normal şartlarda devletin bunu yapması, küçük üretici ve esnafla haksız bir rekabete girmesidir:

"... Ticaret ve ziraatte, az maliyede büyük kazançlar ve ürün elde edildiğini gören devlet de ticaret ve ziraat yapmaya başlar. Alışverişteki kâr, sermaye oranında olduğu ve devletin elinde de büyük bir servet bulunduğu için; ekonomik girişimleriyle, sermayesi az olan tüccarları zor duruma sokar ..." (İbn Haldun, Devlet)

- Bu satırları okuyup, İbn Haldun'u liberal ilân eden, "İslâm bir ticaret medeniyetidir, devlet ekonomiye hiç karışmamalı" diyen liberaller de çıktı ortaya. Bu bakış açısı elbette yanlış. 2008 krizinde bankalar ABD ve Avrupa'yı trilyonlarca dolarlık zarara soktular. Alaska'da, Meksika körfezinde, Manş denizindeki petrol kazaları doğayı ve bölge ekonomilerini mahvetti. Kimi büyük şirketlerin hükümet darbesi düzenlediği ve savaş çıkardığı da bir gerçek. Hal böyleyken ekonomik aktörler kendi hallerine bırakılabilir mi? İnsan nefsinin azgınlıkları ve doymak bilmez tutkuları kendisini en çok ticaret ve finasta izhar eder. Bu, günümüze has bir durum değil. Bin yıl önce, bugünkü kravatlı eşkiyaların benzerleri vardı. Bu sebeple adalet bugünkü kadar gerekliydi. Eksik tartanlara, yetişmemiş meyveyi, yakalanmamış balığı satıp fiyatlarla oynayan sahtekârlara, yiyecek stoklayıp halkı aç bırakan düzenbazlara karşı devletin agâh olması gerekiyordu:

"... Keza tartı ve fiyatların adilâne tutulması, alışveriş ilişkilerinin sağlıklı bir zeminde icrası, taşradan pazara getirilen malların bir yalan dolan olmaması için eksiksiz denetimi, ölçü taşlarının ağırlığının doğruluğu ve emr bi'l ma'rûf ve nehiy ani'l münker emrini ifa için her şehre bir muhtesib görevlendirmelidir. Mülkün ve adaletin temelinde yatan düsturların başında hükümdarın ve memurların muhtesibi himaye etmeleri gelir. Bundan gayrı bir tavır olursa fakir fukara meşakkat çeker. Tacirler keyfince alışverişe koyulurlarsa halkın başına dertler açarlar. Ardından sapkınlığın gelip şer-i şerifin paymal olması gecikmez. İşlerin adaletle yürümesi ve İslam kurallarının yürütülmesi için şu hikâyede geçen veçhile muhakkak bu mesele için erbabına, bir hadime yahut hiç kimseden korkusu olmayan bir Türk'e emanet edilmelidir ..." (Nizamü'l-Mülk, Siyasetname)

- Neticede bütün -izm'ler ve devrimler, otomatik adalet(!) sistemleri zulüm getirir. İslâmî siyaset ise soğuk kurallar değil uyanık ve adil insanlarla yürür.
- İnsanlar bencilse, komşusu açken pastaları yutup rahat uyuyabiliyorsa, ne demokrasi, ne sosyalizm ne liberalizm adaleti kuramaz.
- Adaletin ve demokrasinin en büyük düşmanı bencil insanlardır. [Vatandaşların bencilliği hem zulüm hem de diktatörlük doğurur.](#)
- Nefsin arzularını siyasetin ana motoru gibi gören birey fetişizmi, bütün içtimaî projeleri çökertir.
- [Alexis de Tocqueville'in 1835'te yayınlanan kitabı "Amerika'da Demokrasi"](#), bir çok İslâmcı yazarın kitaplarından daha İslâmîdir.

- Çocukların, aKRabalarından önce markalarla KuRBiyet kurduğu, evvelâ markaları bildiği ve sevdiği bu dünya sorgulanmalıdır.
- İslâmî anayasa ve İslâm eko-politiği tartışmaları verimsiz. Çünkü bugünkü sorunları üreten zihniyetin pozitivist duvarları içinde çare arıyoruz.
- Gerçek bir İslâm eko-politiği bina etmek ancak uhrevî cepheyi hesaba katmakla mümkün.
(Bkz. [Gelecek Zaman'ın hikâyesidir Vakıf](#)) Yani:
  - Muhabbet,
  - Merhamet,
  - Adalet,
  - Ticaret,
  - Şiddet.

Yurt dışında okumaya veya çalışmaya gerçekten hazır mısınız?

- Yurt dışında okumak yahut çalışmak, zannettiğiniz kadar kolay ve zevkli olmayabilir. Gerçekten hazır mısınız?
- Türkiye'den gitmek istiyorsunuz. Yeni fırsatlar arıyorsunuz yahut Türkiye'de sevmediğiniz bir şeyden uzaklaşmak istiyorsunuz. Mesele yok. Ama ya kaçtığınız şey dışarıda değil içerideyse? Unutmayın: Ne kadar uzağa giderseniz gidin, nefisinizi birlikte götüreceksiniz.
- Yeni bir ülkeye gitmek, kimsenin sizi tanımadığı bir şehirde yeni bir hayat kurmak... Sıfırdan başlamak? Bir ağaca çakılan çiviler sökülse bile delikleri kalır. Yani sıfırdan başlamak imkânsız. İyisiyle, kötüsüyle eski hayatınızı da götüreceksiniz oraya. Çünkü hatıralar yaşanmaz.
- Geçmişte bıraktığınız hatıralar size güç verecek ya da aşağıya çekecek ama yurt dışında da sizinle birlikte olacak.
- Biraz da yurt dışında yaşamamanın iyi taraflarını konuşalım... Özellikle Avrupa ülkelerine, ABD, Kanada vb zengin ülkelere duyulan hayranlık sebebiyle, 5-6 senelik bir yurt dışı tecrübesi Türkiye'deki kariyeriniz için ciddi bir katkı olabilir.
- Ancak bir ülkede 4 yıldan fazla kalırsanız Türkiye'ye dönmeniz çok zor olur. Zira Türkiye çok hızlı değişen bir ülke. 4 yılı geçerseniz uyum sorunu yaşarsınız. Yabancı bir kız/erkekle evlenirseniz yahut orada yüksek maaşla bir iş bulursanız yine aynı şey.
- Eğer G20 ülkelerinden birine giderseniz sadece o ülkenin kültürünü tanımakla kalmazsınız. Sizin gibi okumaya/çalışmaya gelen farklı inanç, ırk ve lisanı olan halkları da keşfedersiniz. Farklı kültürleri tanımak insanın ufkunu açar. Kitaplardan öğrenilmeyen çok şey öğrenirsiniz.
- Yeni yerler görmek, yeni insanlarla tanışmak çoğumuzu heyecanlandırır. 10-15 gün süren turistik gezileri bunun için severiz. Ancak ekmeğimizi yeni bir ülkede kazanmak farklıdır. Baştaki heyecan çabuk biter, yerini düş kırıklığına, abartılı şikayetlere bırakır. Neden böyle olur? Ya çaresi?
- Bu abartılı hayranlık ile abartılı nefret arasında gidip gelmeye "kültür şoku" denir. En az 2, en çok 4 yıl sürer. Kadınlar erkeklerden daha çabuk atlatır bu şoku. Sosyal zekâsı üstün olan, arkadaş canlısı kişiler ve küçük şeylerden mutlu olanlar da öyle. İçe kapanık insanlar ve zor beğenenler için sıkıntı daha büyüktür.
- İstanbul'da yaşamamız, batılı gibi yiyip içmeniz, metro, asansör ve cep telefonu kullanmanız sizi batılı yapmaz. Lisanı çok iyi bilseniz bile gelenek, manevî değerler, kadın-erkek ilişkilerine bakış, iş ahlâkı gibi bir çok konuda farklısınız. Haliyle Türkiye'de hiç yaşamadığınız türden sorunlar yaşayacaksınız.
- Bu şoktan çabuk kurtulmak için ne yapmalı?
  1. Bu şokun ne olduğunu bilmek büyük avantaj, biraz araştırın.
  2. Türklüğünüzü, Müslümanlığınızı gizlemeye çalışmayın.

3. Deęerlerinize aykırı Őeylere boyun eğmeyin, dik durun.
4. Gideceęiniz ũlkenin tarihini, edebiyatını, sinemasını keŐfedin.
- Meraklı olun, açık olun. Her ũlkede iyi insanlar var sayıları sandığınızdan çok. İyilik her yerde aynı çũnkũ fitrũ. Ama farklı kũltürlerde bu iyiliğin tezahũrleri çok farklı. Size laubali gelen bir tavır öteki için samimiyet. Ona dobra gelen bir söz size göre patavatsızlık. Kim haklı? Hiç kimse. Ama uyum sağlaması gereken sizsiniz.
- Yurt dışında yapabileceğiniz işleri de konuşalım. (Not: Bizim tecrũbemiz Batı Avrupa, ABD ve Kanada ile sınırlı) Bilgi-işlem yahut lojistik gibi teknik ve çok standartlaŐmıŐ dallarda uzman iseniz iŐ bulmanız çok kolay. Pazarlama gibi orta derecede standart işler için de niŐpeten aynı Şey. Tũrkiye’de araba satan Fransa’da da satar. Ama hukuk, tıp, öğretmenlik daha zor. Hem ũlkeler arasında farklar büyük hem de lisani çok çok iyi bilmek gerekebilir.
- Yurt dışında iŐ ve okul kapılarını açmak için ne yapmalı? Çok basit, başarılı olun. Eğer Tũrkiye’de disiplinli Şekilde çalıŐmıyor, dũŐük notlar alıyorsanız yabancı bir ũlkede lisan, diploma, oturma izni gibi ek sıkıntılarla iŐiniz daha zor. Aynı Şey iŐ için. Mesleęinizde iyi değilseniz sizi Avrupa’da kim ne yapsın?
- Tũrkiye’deki iŐ kũltürüne alıŐık iseniz Batı’da sizi bekleyen birkaç zorluk var:
  1. Dakik olun.
  2. Doğru kelimeyi seęin, muallakta konuŐmayın.
  3. Az ve dobra konuŐun.
  4. İnisiyatif alın.
  5. Mazeret uydurmayın.
  6. Patron sizin babanız değil, Őefkât beklemeyin.

Tavsiye okuma:

1. [Zamana Yenik DũŐen Patronlarımız...](#)
2. [Gurbet / Das Unheimliche / homesickness / الاغتراب »](#)
3. [Gurbet Aforizmaları »](#)
4. [Dikkat Kitap: Gurbetçi Freud ve “Das Unheimliche” »](#)
5. [KonuŐmak, dinlemek, duymak »](#)
6. [Ölürsem beni köyũmün yağmurlarında yıkasınlar! \(*\) »](#)

Recep Tayyip Erdoğan ve Ak Parti üzerine... Dobra dobra...

- Öncelikle dikkat çekmek istediğimiz bir husus var: Erdoğan'a hayran olan ve nefret eden zümreler, hisleri yüzünden sağlıklı şekilde siyasete katılamıyorlar. Bunun yerine Erdoğan'ın hangi ideallere hizmet ettiğine ve ferdî menfaatleri nasıl etkilediğine bakmak gerek.
- Elbette İslâm birliği fikrini sevmeyen olabilir ama bunun karşısına ne koyduğunu da söylemeli: Tecrid edilmiş, yalnız bir Türkiye? PKK'ya destek olan ABD'nin eyaleti olmak? Keza, nükleer enerji karşıtlarının unuttuğu şey rüzgâr ve güneşin asla nükleerin yerine geçemeyeceği gerçeğidir.
- Özetle altyapı, mali disiplin, sağlık ve eğitimin altyapısında büyük ilerleme kaydetmiş bir Türkiye var. Ama "altyapı" diye ayırdık. Zira eğitimde bir çok şey yerinde saydı. Üniversiteler terörist yetiştiriyor. Milli eğitim ise İngiliz menfaatlerine uygun kullanışlı aptallar...
- Bir başka deyişle, yeni okul binalarının yapılması, çocuklara kitap ve bilgisayar dağıtılması çok güzel. Ancak bunlar eğitim değil eğitime olanak veren "altyapı". İçerik olarak, müfredat olarak eğitimde ilerleme kaydedildi mi? Buna müspet cevap vermek zor.
- Üniversite ahlâkı Ak Parti'den önce de yerlerde sürünüyordu. 1960'lardaki (ç)alıntı modası devam ediyor. Bu konuda ilerleme olmadı. <http://www.derindusunce.org/2015/11/19/universite-ahlaki-aforizmalari/>
- Diğer yandan çocukları sağmal inek yerine koyan, çoğu bilim yuvası değil meslek kursu gibi çalışan özel üniversiteler var. Bu tabloya PKK'nın çöreklediği üniversiteler de eklenirse durum berbat. <http://www.derindusunce.org/2016/01/17/38944/>
- Amacımız Erdoğan'ı yüceltmek/savunmak/yerden yere vurmak değil. Profesyonel amigolar bu işleri zaten çok iyi yapıyor. Ancak dürüst olalım, aksayan şeyleri sayarken AK Parti'nin kapatma davasından 15 Temmuz'a kadar çok acayip şeyler yaşadığını da hatırlayalım.
- Geçmişteki olaylara soğuk kanlılıkla baktığımızda, Erdoğan'ın, Ak Parti'nin ve Türkiye'nin kaderlerinin sürekli kesiştiğini görüyoruz. Bunun sebeplerinden biri Ak Parti ve Erdoğan'ın arkasındaki halk desteği. Dünyanın diğer ülkelerinde kolay rastlanmayan bir durum bu.
- Erdoğan, normal bir insanın tahammül sınırlarının çok üzerindeki baskılara göğüs gerdi. Bir çok "büyük" devlet adamının "lanet olsun" dediği, şapkasını alıp gittiği noktalarda Erdoğan gemisini terk etmedi. Görünüşe bakılırsa Türk milleti de bunun farkında.
- 15 Temmuz darbe girişimini, FETÖ ve PKK felaketlerini mümkün hale getiren şartlar Erdoğan'ın suçu değildi. Bunu da teslim edelim. Kürtçe yasağı, tesettür baskısı ve gayrimüslimlerin gasp edilen malları konusunda büyük düzelmeleri sağlayan yine Erdoğan ve AK Parti oldu.

- Bu noktada teröre son vermek için Erdoğan'ın çok büyük siyasî riskler aldığını, canını ve ailesini dahi tehlikeye attığını görmeliyiz. Nitekim #PKK açıkça AK Parti'ye savaş açtı ve vekilleri, kaymakam vb insanları hedef aldı.
- PKK terörü konusunda bir netlik ihtiyacı var. PKK'yı kullanmak ve şiddeti sürdürmek isteyen güçler, "Kürt açılımı" konusunda Türkiye'nin önünü tıkadı. Neden? Nasıl? ... Yeni PKK ve "Private Security" Aforizmaları <http://www.derindusunce.org/2016/03/13/yeni-pkk-ve-private-security-aforizmalari/>
- Evet, Afrin'e giden yol dikensiz bir gül bahçesi değildi, Erdoğan terörü bitirmek için her yolu denedikten sonra askerî yöntemlere başvurdu. Bu, hem ahlâken hem de stratejik olarak en doğru yoldu.
- Az önce sağlık "alt yapısı" diye ayırdık ama ayrıntıya girmemiştik. Hastahane sayısının artması elbette güzel. Ancak bu nicelikteki ilerleme, nitelik ile desteklenmeli. Doktorların kalitesi nedir? [İlaç firmalarının tecavüzünden](#) halkı kim koruyacak?
- Küresel ilaç firmalarının azgınlığı karşısında ne ABD, ne Avrupa direnemiyor. Türkiye'nin bu konuya eğilmesi gerek. Sadece hastahane ve [doktor sayısındaki artışla halk sağlığını koruyamazsınız.](#)
- Tabi Türk halkını ilaç devlerinden koruyacak tek güç devlet değil. [Doktorların, eczacı ve hemşirelerin de bilinçlenmesi gerek.](#)
- Halka ihtiyaç duymadığı ilaçları zorla satan ilaç devlerinin suç ortakları arasında doktorlar var maalesef. [Sağlık bakanlığının omuzlarındaki mes'uliyet büyük.](#)
- Bugünlerde AK Parti ve Erdoğan'ı eleştiren kalemlerin sık sık girdiği bir mevzu "dış borç". IMF'ye olan borcun bitmesinin önemsiz olduğunu, "dış borç" dedikleri şeyin 400 milyar \$ olduğunu söylüyorlar. Ancak bu tenkid sakat. Neden?
- Memur maaşlarını borç alarak ödeyen 1970'lerin fakir Türkiye'si ile bugün, gücü ve saygınlığı sayesinde kolaylıkla kredi açabilen Türk firmalarını aynı kefeyle koyamazsınız. Türk şirketlerinin yabancı firmalara olan borçlarını kamu borcuyla toplanması son derecede anlamsız.
- Genç kardeşlerimiz inanmakta zorluk çekecekler ama 1970, 1980, 1990'ların Türkiye'sinde şeker, benzin, ampul gibi şeylerin kıtlığı vardı. Bunları almak için saatlerce sıra beklerdik. Erdoğan'ın iktidara geldiği yıla kadar da bu böyle gitti.
- Ak Parti'yi ve Erdoğan'ı eleştirebileceğimiz çok konu var. Türkiye'nin en büyük sorunlarından biri adam gibi muhalefet partilerinin eksikliğidir. Ama bunun suçunu da Erdoğan'ın sırtına yüklemek insafsızlık olur değil mi?
- Türkiye'nin müzmin hastalıklarından biri de gazetecilerimizin (çoğunlukla) rezil, utanmaz ve cahil insanlar olmasıdır. Bu şartlarda iktidarı, devleti ve devlet kurumlarını yapıcı şekilde eleştirip ilerleme sağlamak zor. [Dikkat Kitap: Gazetecilik Neden Dibe Vurdu?](#)
- Türkiye'nin gerçek bir aydın sınıfına ihtiyacı var. Batı hayranı akademisyen ve yarı-aydınlarla yol alamıyoruz. Erdoğan'ın inisiyatif alması da gerekir ama yetersiz. Halkın ilme, kitaba, âlime değer vermesi gerekiyor. [Dikkat Kitap: Aydın Kimdir?](#)
- Ak Parti özelinde değil Türkiye genelinde bir zihniyet sıkıntımız var: Büyük adalet sarayı ile adil olacağımızı, büyük hastahanelerle sağlıklı, dev okul binalarıyla eğitilmiş, dev camilerle imanlı olacağımızı sanıyoruz. Pozitivist, materyalist bir zihniyet bu. Nicelik kadar nitelik de lâzım bu ülkeye.
- Evet... 70 kuruşa muhtaç, GSMH 180 milyar \$ olan, kuruyemiş ve pamuk satan Türkiye'den nükleer santral kuran Türkiye'ye geldik. Erdoğan'sız ve AK Parti'siz bu mümkün değildi.
- İşler bitti mi? Hayır. 80 yıllık kökleri olan sıkıntılarımız var. Adalet, eğitim ve sağlık alanında ciddi sorunlar/tehditler var. Kaynağı Türkiye'nin dışından gelen, gıda ve su güvenliği tehditleri var. Bunlara göğüs gerebilecek daha güçlü bir Türkiye için kolları sıvamak gerek. Nedir? Ekmek artık mafyanın ağzında... <http://www.derindusunce.org/2017/02/18/qida-mafyasi-tehlikenin-farkindamisiniz/>

Yapay Zekâ: Tehditler ve Fırsatlar...

- Zekânın tarif edilmesi kolay bir şey olmadığı için yapay zekânın da sınırları biraz bulanık. Nedir yapay zekâ? Normal yazılımdan farkı nedir? Bir program öğrenebilir mi? Yapay zekâ sevebilir, vicdan ve şuur sahibi olabilir mi?
- İşportadan alacağınız bir hesap makinesi bile 8 haneli sayıların karekökünü 1 saniyede alabilirken matematik doktorası yapmış bir adam aynı hesap için çok daha fazla uzun bir zaman harcar. Ama bu ucuz hesap makinesine "Yapay Zekâ" demek kimsenin aklına gelmez.
- Oysa karekök almayı veya asal çarpanlara ayırmayı öğrenmek kolay değildir. Zeki olmayan insanların altından kalkması zordur. Peki nedir yapay zekâ?
- Yapay kalp kan pompalar ama yapay uyduların görevi

mehtapsız geceleri aydınlatmak değildir Bu "yapaylık" meselesinde, yapay zekâ diye insanımsı/ insanlara yakışır işlere diyoruz. Yani "yapay zekâ" terimini insan zekâsını hatırlatan işleri yapan bilgisayar programları için kullanırız. Meselâ bir yüzü tanımak, satranç oynamak, robotların "görmesi ve yürümesi" gibi.

Yazılım mesleğini uzak insanlar yapay zekânın insandan üstün olup olmadığını sorgular. Onlara bir soruyla cevap verelim: Buzdolabı insandan üstün değil midir? Hatta bir tornavida tornavidalıkta insandan üstündür.

- Her teknolojik ilerlemenin siyasî, ahlâkî, hukukî ve içtimaî neticeleri vardır. Teknoloji, iyi, kötü yahut tarafsız değildir. Bu konuda iki kitap tavsiye edelim:
  1. [Derin Marx](#)
  2. [Sen insansın, homo-economicus değilsin!](#)
- Bütün aletler ve yapay sistemler kendi sahalarında insandan ve hayvan gibi doğal imkânlardan üstündür. Aksi takdirde yapılmaları gereksiz olurdu. Attan daha yavaş giden, katırdan daha az yük taşıyabilen bir otomobil icad etmenin âlemi var mı? Yapay zekâ programlarının gerçekten düşünüp düşünmediği, hatta sevmek ve inanmak gibi kapasitelere sahip olması bile tartışılır. Bu bize "şuur nedir?" sorusunu sordurur. Yapay zekânın "Ben" algısı olabilir mi? Özgür irade, mes'uliyet hissi, vicdan azabı programlanabilir mi?

Bu soruyu şöyle cevaplayalım: hiç Çince bilmeyen bir adamı bir perdenin arkasına saklayalım. Sonra sadece çok kültürlü Çinlilerin bilebileceği 20 soru hazırlayalım ve bunları doğru cevaplarını işaretlenmiş olarak perde arkasındaki adamın önüne koyalım.

Soru sordukça dışarıdaki Çinliler de cevap vermeye çalışsın. Perde arkasındaki adam tek kelime Çince bilmediği halde bütün Çinlileri yenecektir ve hileyi bilmeyen biri içerde de çok bilgili bir profesörün olduğunu düşünebilir.

İşte yapay zekânın insana "üstünlüğü" budur. Gerçek manada benlik veya şuur yokken adına zekâ dediğimiz bazı işlevleri bilgisayar bizden çok daha iyi gerçekleştirebilir. Öğrenmek de buna dahildir!

Bu bilgisayarın bir şuur veya şahsiyet sahibi olduğunu göstermez. Yapay sistemlerin ahlaki tercihleri yoktur. Ancak programlama yoluyla bilgisayarın şuuru varmış gibi davranmasını sağlayabiliriz.

Yapay zekâ son tahlilde bir bilgisayar programıdır ama fatura kesme, hesap kitap yapan, resim çizmeye yarayan programlardan farklıdır. Neden?

Yapay zekâ programları öğrenme kapasitesine sahip olacak şekilde tasarlanabilir. Yani etraftan gelen bilgiler ve yapay zekânın verdiği kararların doğurduğu sonuçlar, belli bir formatta kaydedilebilir ve program her seferde daha farklı ve daha zekice (amaçlara daha uygun) davranabilir.

- Meselâ Prolog dilindeki "assert()" komutu, yeni kuralların eklenmesini sağlar. Not: Bu öğrenme kapasitesi yeni bir şey değil En az 50 yıldır akademisyenlerin üzerinde çalıştığı çok sayıda mekanizma var. Ancak iş dünyasına ve bireysel tüketim araçlarına girmesi yeni.
- Bugün, bilimsel buluşların modellenmesi (tümevarım), yazılım destekli tercüme, ses ve görüntü tanıma, sigorta/kaza hasar tahmini, Vergi kaçaklarını, sigortaya yalan beyan yapanları yakalama gibi birçok alanda yapay zekâ başarıyla kullanılıyor.
- Son olarak şunu söyleyelim, bugünkü yapay zekâ uygulamaları, gerçek potansiyelin çok gerisinde. "Öğrenen algoritmalar" diye şirketlere satılan çözümlerin çoğu "multiple linear regression" gibi lineer modellerin ötesine geçmiyor.
- Oysa gerçek yapay zekâ, sayısal yaklaşım hesaplarının çok ötesinde, tamamen analog verileri işleyip sonuç çıkartabilen modeller içeriyor ve bu modeller uzun yıllardır akademik ortamlarda olgunlaşmakta.
- 5 yıl içinde doğal dil işleme, lineer ve non-lineer yaklaşımlar, öğrenen algoritmalar ve görüntü/ses tanıma mekanizmaları birlikte çalışacak. Bunu başarabilen şirketler, doğru zamanda doğru ürünü doğru fiyata sunarak diğer firmaları yok edecek veya yutacaklar. Silahlı kuvvetler için de aynı şey olacak.

...Tavsiye okuma...

1. [İlerleme / Terakki / Progrès / ترقى / تقدم](#)
2. [Big Data / Большие данные / ビッグデータ](#)
3. [Beyin Göçü / Brain Drain / Fuite des cerveaux / هجرة الأدمغة](#)
4. [Bilgi toplumu / Information society / مجتمع المعلومات](#)
5. [Big Data çağında İslâmî devlet olur mu?](#)
6. [Sigmund Freud, akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
7. [İnovasyon / イノベーション / инновация / التجديد](#)
8. [Yanlış hayatlar doğru yaşanamaz... »](#)
9. [La conquête de l'ubiquité / Paul Valéry \(1928\) »](#)
10. [Akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
11. [Tüfek icad olundu, namertlik kolaylaştı](#)
12. [Göze yalan söylemek kulağa yalan söylemekten zordur](#)
13. [Para dünya malından kıymetlidir](#)

Ölümsüzlük üzerine...

- 2ci dünya savaşından bu yana zengin ülkelerde insan ömrü neredeyse 2 katına çıktı. 2000'den sonra doğan kızlar 100 yıl yaşayacak. Neden böyle oldu? Bundan sonra ne olacak?
- 1950'lerin endüstriyel kapitalizmi insan gücüne muhtaç idi. Yabancı ülkelerden milyonlarca göçmen işçiyi davet ettiler. Tabi kendi nüfuslarını korumak için de "halk sağlığı" uygulandı: Aşı, koruyucu hekimlik, hijyen vb.
- Yani Batı'da insan sağlığına değer verilmesinin sebebi insan sevgisi değil, kömür madeni, demiryolu ve ulusal ordularda insan gücüne duyulan ihtiyaçtı. Meselâ sıtma hastalığı Panama kanalının açılmasını yıllarca geciktirmişti. Kinin ile mesele halloldu.
- Bugün modern insan ölümü hayatın bir parçası değil teknik bir problem gibi görmeye başladı. Yakın bir gelecekte (en azından zenginler) hasta organlarını tedavi ettirmek yerine kendi kök hücreleriyle üretilmiş sıfır kilometre yedekler ile değiştirecekler.
- Bilim ne kadar ilerlerse ilerlesin, ölüm ortadan kalkmayacak ama belli bir kesim için çok nadir bir olay haline gelecek. İnsan ömrünün 200 yıl olduğu bir ülke hayal edin. Kariyer planları, aile ilişkileri, tarih şuuru çok değişecek. Ölüm bu insanlar için tahammül edilmez bir doktor hatası gibi görünecek.
- Ölümün eko-politik boyutu üzerine zengin ülkelerden birkaç örnek verelim: Kişi başına düşen gelirden ilk 10 içinde olmalarına rağmen zengin ülkeler "gereksiz" vatandaşlarını öldürmeye başladılar. Meselâ?
- ABD'den örtülü soykırım... <https://twitter.com/DDGrubu/status/944708901257273344>
- Avustralya'da intiharı kolaylaştıran bireysel gaz odası icad edilmiş... <https://twitter.com/DDGrubu/status/940568367823548416>
- "... Asrımızdaki fakirlik, diğer çağlardaki gibi doğal kıtlıklardan değil, zenginlerin dünyaya dayattığı önceliklerden kaynaklanıyor. Bunun sonucu olarak, insanlık modern fakirlere merhamet etmiyor; onları çöpe atılacak **gereksiz** şeyler gibi görüyor ..." (John Berger)
- İngiltere'de hemşire yetersizliği yüzünden hastalar hastahane koridorlarında açlık ve susuzluktan ölüyor. Zira kömür-tren kapitalizminden petrol-finans kapitalizmine geçtik. Emek-yoğun sektörler, sermaye-yoğun sektörlerle köle olurken insan gücüne ihtiyaç bitiyor.
- "Gereksiz" fakirlerin durumu ile ilgili olarak... Britanya ve ABD'den iki örnek daha... <https://twitter.com/DDGrubu/status/955965136333832193>
- Sonsuz hayat yeni bir şey değil, antik çağlardan beri "ölümsüzlük ilacı" tarzı fanteziler var. Ancak bugün bilimin ilerlemesi bu fantezilere yeni bir güç verdi.
- Bunun en çarpıcı örneklerinden biri Google'ın desteği ile 2013'te kurulan Calico şirketi. Amacı? "Ölüm problemini çözmek!"
- İnsan, fitratı icabı yok olmayı reddeder ve sonsuzluk ister. "İnsan nedir?" sorusuna maddî cevap veren firavunlar ve diktatörlerden geriye piramitlerle anıt mezarlar kaldı. Fakaaat... <https://twitter.com/DDGrubu/status/970398750203174912>
- İnsan, "içindeki" sonsuzluğu idrak etmedikçe huzur bulamaz. Dev binalarda, büyük servetlerde, şan ve şöhrette, şimdi ise bilimsel gelişmede ölümsüzlük araması bu yüzdendir... Bâkî / Eternal / Timeless / διαχρονικό / باکی-www.derindunce.org/2016/08/03/baki-eternal-timeless-diachroniko-باکی/

- İnsanların gençlik aşısı gibi hayaller peşinde koşması, zamanı yanlış anlamalarından kaynaklanır. Zamanın "içindeki" olayların geri çevrilebilmesine bakarak zamanın geri çevrilebileceğini zannederler.
- Doğum tarihinden uzaklaşmakla ölüm tarihine yaklaşmak arasında ne fark var? Yaşıyoruz yani ölüyoruz.

Tavsiye okuma:

1. Kırık parçalar (Marilyn Monroe) www.derindusunce.org/2011/10/22/kirik-parcalar-marilyn-monroe/
2. Ölüm'ün Evi / Dominique Lecompte www.derindusunce.org/2013/02/05/olumun-evi-dominique-lecompte/
3. Dikkat Kitap: Ölümünden bahsetmek www.derindusunce.org/2011/08/08/dikkat-kitap-olumden-bahsetmek/

Tarihî propaganda ve ideolojik çarpıtmalardan nasıl korunalım?

- Tarih kitapları, gerçekleri değil kazananların efsanelerini yazar. O halde gerçeği nasıl öğrenebiliriz? Hangi tarih kitaplarını nasıl okuyalım?
- Tarih hakkında yalan söylemek kolaydır. Çünkü tarihi olaylar, fizik ve kimya gibi deney/ölçme ile ispatlanabilecek cinsten değil. Aynı ordular, aynı yerde 10 kere karşılaşsalar, her bir savaşın sonucu farklı olur.
- Üstelik tarih, siyasî amaçlara alet edilir. Ulusal bir kimlik inşası için kullanılır. Düşmanı karalamak veya yeni bir savaşı meşrulaştırmak için tarihteki ızdırapları sömürmek kolaydır.
- Tarihçileri yalan söylemeye iten maddî menfaatler çoktur. Bunun yanında ideolojik tercihler, politik baskılar hatta ölüm tehditleri de olabilir. Bir de demokratik baskı var: Çoğu tarihçi, bir tezi savunurken yalnız kalmaktan da korkar.
- İtibarlı ve mesleğinin hakkını vermek isteyen tarihçiler, çok sayıda kaynak araştırır. Özgün, birinci kaynaklara ulaşmaya çalışır. Bu zordur. Her sene yeni kitap çıkaran popülistlere göre değildir.
- Tarihçileri yalan söylemeye ve hata yapmaya iten bu kadar etken varken doğru söyleyen bir tarih kitabı bulunabilir mi? "Tarihi gerçek" diye bir şey yok mudur?

Aslında birkaç yol var. Nedir?

- Meselâ menfaat ilişkilerine bakmak. Savaş sırasında kendi müttefiklerini vuran ülke ve liderleri araştırın:

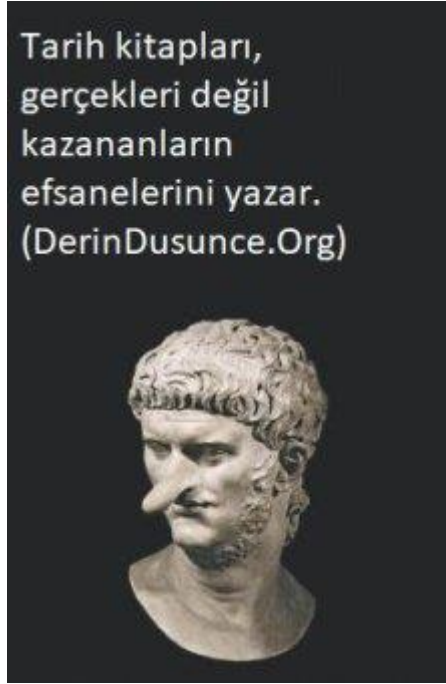
1) İngilizlerin öldürdüğü Polonyalı general **Skorsky**

2) Talinn katliamı

3) ABD petrolü ile bombalanan Londra

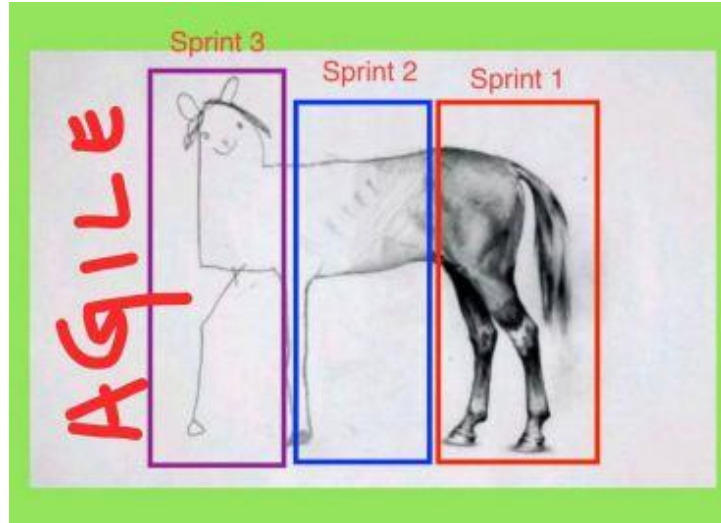
4) Arjantin'de Fransız Exocet füzesiyle vurulan İngiliz gemisi

- Tarihçilerin yalanlarından korunmanın ikinci yolu, ulusal gibi anlatılan çatışmalarda gerçek menfaatlerin ulusal değil şirketsel olduğunu bilmektir. Bkz. [Hitler'in ABD yardımıyla Londra'yı bombalayıp 40.000 insanı öldürdüğü gün...](#)
- Tarihçi yalanlarından korunmanın üçüncü yolu tarihçinin ideolojik körlüklerine dikkat etmektir. Tarihçilerin çoğu kendi ülkelerini savunur. [Ama bazen ideoloji icabı kendi milletlerine düşman kesilirler.](#)
- Tarihçiler biraz gazeteci gibidir. Geçmiş olduğu gibi değil bizim görmemizi istedikleri gibi anlatırlar. Bunu unutmadan okuyacağınız her kitap yalanla dolu olsa bile siz gerçekleri görebilirsiniz. <https://twitter.com/DDGrubu/status/940743922061635584>
- Kaynak değeri olmayan eserleri kaynak gibi gösteren [amigo tarihçilerden uzak durun.](#)
- Tarihi olaylar, liderler, ordular ve devletler satranç taşları gibidir, yer değiştirir ve ölürler. Oysa #Rimland ve #PetroDollar gibi sabit/nispeten sabit meta-stratejiler vardır. 20-30 yıllık olaylar, 150 yıllık meta-stratejik sabitlerin içinde kutularda oynanır. [Nükleer silahları İran, Pakistan ve Hindistan'a kim, neden verdi?](#)
- Tarih okurken yabancı kaynaklara yoğunlaşın. Elbette İngiliz ve Fransız da yalan söyler ama bizimkilerden farklı yalanlar söylediklerinden çapraz sorgulama yapabilirsiniz. Ayrıca daha önce söylediklerimizi de uygularsanız yabancıların ideolojik körlüklerini keşfedersiniz.

- Özellikle İngilizce kaynak okumanın bir avantajı var: Her milletten inançtan milyonlarca insan İngilizce bildiği için bu dilde yazanlar fazla uçamıyor. Yapan da en azından ağır eleştiri alıyor. Meselâ Bernard Lewis okurken bu adama yapılan eleştirileri de okuyabilirsiniz.
- Saygın tarihçiler, araştırma kurumları, nispeten güvenilir yayınevleri hâlâ var: Meselâ Jean-Paul Roux, Robert Mantran. Bir de Arapların gözüyle Haçlı seferleri (Amin Maalouf) mutlaka okunmalı.
- Bir tavsiye daha: Tarih dışındaki sahalarda kuvvetli olmak gerek: Fizik, kimya, ekonomi, enerji, mühendislik, jeopolitik, ... Tarihçilerin yalan ve hataları en çok buradan belli oluyor. 10.000 asker kaç ton yiyecek tüketir? Buharlı bir gemi kömür ikmal yapmadan kaç mil seyredebilir? İngiliz yaya okçusu tek bir okla öldürebilirken neden atlı Türk okçusu öldüremez?
- Tarihçilerin çok sık unuttukları şeylerden biri de insan hürriyeti ve nefsiyle olan daimi mücadelesidir. Savaş araçlarının ve stratejinin soğuk-teknik yüzü ile insanın derin manevâ gücü tarihi olayların anlaşılmasını güçleştirir.
- [Tarih tekerrürden ibarettir. Ağâh olun.](#)
- Tarihteki tekrarları fark etmek her zaman kolay değildir. Bazen [makasın ağızları gibi zahiren zıt iş yapan iki adam, aslında üst aklın amacına hizmet eden tek bir makinenin dişli çarkları olabilir.](#)
- Türkiye’de okula gidenlere kötü haber: [Size yutturulan zirvaları unutup gerçekten tarih okumaya başlamanız için en az 4 yıllık bir ideolojik temizlik gerekiyor.](#)
- Millî Eğitim denen şey ne millî ne de eğitimidir. [Kibir, kin ve nefret pompalayan 1930 model bir beyin yıkama makinesidir.](#)
- Atatürk’ü (gerçeklerden) koruma kanunu ülkemizde tarih araştırmalarını engelleyen bir saçmalaktır. [Orwell’in 1984 romanındaki Gerçek Bakanlığı gibi bir şey...](#)
- Son olarak... Türk ya da yabancı kaynak okurken mayınlı kelimelere, zehirli cümlelere dikkat edin. Batılılardaki lisan bozulması da felaket boyutlarda... [Derin Lügat güncellendi. Sürüm 8.0 yayında.](#)

Çevik yazılımda 9 tuzak ve 9 çözüm

- Bilgi teknolojileri günlük yaşama, siyasete ve adalete şekil vermeye başladı. Biz de bu konuda yayınlar yapacağız. Bu silsile bilhassa bilgi-işlem müdürlerini, proje yöneticilerini ve programcıları ilgilendiriyor. Konumuz çevik yazılım geliştirme (ÇYG), yani *Agile Methodology*.
- ÇYG'nin (Çevik yazılım geliştirme) ne olduğunu hiç bilmeyenler video sitelerinden, "White Paper" denen ücretsiz teknik kitaplardan bunu öğrenebilir. Bizim maksadımız sık rastlanan ve meseleyi yanlış anlamaktan kaynaklanan 9 soruna işaret etmek. Neden?
- ÇYG'yi (Çevik yazılım geliştirme) doğru anlayıp uygulayan firmalar az, yanlış anlayıp şeklen taklid eden firmalar çok. Bu şekilcilik bir tür batıl inanca, adeta fetişizme dönüşüyor. ÇYG, yani *Agile Methodology* uygulamak için kullanılan "ritüeller" ve renkli kâğıtlar adeta tılsımlı muskalara dönüştü!
- Evet, konumuza gelim: ÇYG, *Agile Methodology* uygulanırken sık düşülen tuzaklar...

Tuzak 1: Hızlı gitmek için hızlı gitmeyi istemek yetmez. F1 pit ekibi, 2 saniyede 4 tekeri değiştirebilir, arka kanadı ve dikiz aynasını düzeltebilir. Ama bunu pistte başarmak için pist dışında yıl boyunca günde 3 saat antrenman yapar.

Bu tuzaktan kurtulmak için çareler?

- İhtiyaçları tarif eden belgelerin adam gibi yazılmasını sağlayın. Bu hazırlık size gereksiz toplantılardan kurtarır.
- Proje başlamadan veri kalitesini kontrol edin. Bir *Data Quality assessment* yapın.
- Yanlış anlaşılmalara engelleyecek bir test/kabul protokolü yazın.

Tuzak 2: Yazılım tecrübesi olmayan yöneticiler, insanların ve üretilecek alt programların (*component*) birbirlerine ikame edilebileceğini vehmederler. Görevler ve programlar arası bağımlılıkların bu ikame fantezisini engellediğini anlamazlar.

Çaresi ne?

9 kadın, bir çocuğu 1 ayda doğuramaz. Her proje kendi tabiatı icabı bazı iç bağımlılıklara (*interdependency*) sahiptir. Bunları anlamak ve anlatmak gerekir. Hesap gereklidir ama hesap düşünmek değildir. Bir proje göstergelerine indirgenemez. Gösterge, gerçeğin kendisi değildir.

Tuzak 3: Proje "aktörleri" aynı kelimelerle farklı şeyleri anlatırlar. Bazen de tam tersi, aynı şeyi işaret etmek için farklı kelimeler kullanırlar. Eğer görevler ve üretilecek "parçalar" adam gibi isimlendirilmez ise proje çevikliğini kaybeder.

Çaresi ne?

Düzgün bir proje sözlüğü, hatta şirket sözlüğü oluşturun (#BusinessGlossary)

- Her terimin kısa ve uzun tanımı,
- Kavramların ömür döngüsü (life cycle),
- Bilginin proseslerdeki yeri,
- Bilginin veri tabanlarıyla bağlantısı ve temsil edilme şekli.

Tuzak 4: Çevik Yazılım Geliştirme yöntemi, bazen sınırsız fikir değiştirme özgürlüğü gibi algılanıyor. Gerçek hayatta sadece proje içi değil projeler arasında da bağımlılıklar var. Bunlar artıkça etki analizi (*impact analysis*) artar. Bu da hem projenin hem de bütün BİM'in çevikliğini azaltır.

Çaresi?

- Proje içi ve projeler arası bağımlılıkları özel bir veri tabanına kaydedin, PowerPoint ile olmaz.
- Güncellemeleri bu veri tabanına yansıtın.
- Mimarlarla birlikte düzenli gözden geçirme (*review*) yapın.
- Çevik yöntemi terk etmekten korkmayın, bazen hayata uymaz.

Tuzak 5: Yazılım projesi tecrübesi olmayan yöneticiler çevik/*agile* yöntemi bir zaman makinesi zannedebilirler. Bu gibi ekiplerde çevik yöntem, teknik olmayan görevlerin ihmal edilmesi için bir bahane teşkil eder: Analiz ve tasarım atölyeleri, testler vb. itfaiyeci kültürü yerleşirse ekip çok yorulur ve amaçlarına ulaşamaz.

Çaresi ne?

- Yöneticileri ve işlevsel (*functional/business*) bilgi verecek olan ekip üyelerini eğitin.
- Analiz, tasarım ve testlerden "borç alacağınız" her saati, %1000 faizle geri ödeyeceğinizi unutmayın. Günler hatta haftalarca gecikme ile boğuşacaksınız.

Tuzak 6: Çevik ekipler miyop olurlar ve şirketin uzun vadeli hedefleriyle çelişkili kararlar alabilirler.

Çaresi?

- Takım üyelerini şirket, prosesler ve uzun vadeli hedefler konusunda eğitin.
- Programcılar ile şirketin geri kalan çalışanları arasındaki iletişimi geliştirin.
- Proje menzilli yazılım mimarisiyle yetinmeyin, şirket için bir bilgi politikanız olsun.

Tuzak 7: Firma çalışanlarının sık sık istifa ettiği, proseslerin çabuk değiştiği yerlerde işlevsel (*functional/business*) bilgi, bir bilgi sermayesine dönüştürülemez. Bilgi, belge eksikliğine tecrübe eksikliği de eklenir. Çevik ekipler "tünelden çıktıklarında" kötü sürprizlerle karşılaşır.

Çaresi?

Proje başlamadan işlevsel risk analizi yapın, riskli "bölgeler" için kenara para koyun:

- Mevcut bilgi sistemlerinin dokümanları yeterli mi?
- Firmanın işlevsel mimarisi var mı?
- İşlevsel bilgi sermayesi gerekli araç gereçle donatılmış mı?
- Bilgi ve tecrübeye erişilebiliyor mu?

Tuzak 8: Çevik projelerin finansal esnekliği, planlaması kadar çevik olmayabilir. Proje çevikliği ile uzun vadeli ROI (yatırım getirisi) beklentisinin güncellenmesi farklı döngülerin çocuğudur. Bunları senkronize etmek, her firmanın harcı değildir.

Çaresi?

- Otomobil, ilaç gibi bazı ürünlerin AR-GE'si, tasarımı, üretim ve satış döngüsü 5 yılı geçebilir. Bu tür firmalar, çevik projelere tek tek bütçe vermek yerine işlevsel bir sahadaki (domain) proje portföyüne bütçe vermelidir.
- Aktif proje sayısı azaltılmalı, biten proje yeni gelenlere finansal saha açmalıdır.

Tuzak 9: Çevik projelerde "Product owner" rolündeki kişilerin omuzunda ağır yük vardır. Vermesi gereken işlevsel bilgiye yahut bunu verecek vakte sahip değilse bu durum tek başına projeyi kilitlemeye yeter.

Çaresi?

- BRM (Business Relations Managers) rolü için çok kaliteli elemanları ekibe alın.
- Liderliği gerçekten istekli olan ve projenin başarısından olumlu etkilenecek kişilere verin.

...Tavsiye okuma...

1. [İlerleme / Terakki / Progrès / ترقى / تقدم](#)
2. [Big Data / Большие данные / ビッグデータ](#)
3. [Beyin Göçü / Brain Drain / Fuite des cerveaux / هجرة الأدمغة](#)
4. [Bilgi toplumu / Information society / مجتمع المعلومات](#)
5. [Big Data çağında İslâmî devlet olur mu?](#)
6. [Sigmund Freud, akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
7. [İnovasyon / イノベーション / инновация / التجديد](#)
8. [Yanlış hayatlar doğru yaşanamaz... »](#)
9. [La conquête de l'ubiquité / Paul Valéry \(1928\) »](#)
10. [Akıllı telefonlar ve aptal insanlar](#)
11. [Tüfek icad olundu, namertlik kolaylaştı](#)
12. [Göze yalan söylemek kulağa yalan söylemekten zordur](#)
13. [Para dünya malından kıymetlidir](#)

Artık doktorun gözünde hasta değil müşterisin...

- Doktorlara rüşvet veren, bilim adamlarına sahte raporlar yazdırarak etkisiz/tehlikeli ilaçlara izin alan, devletleri dolandıran ilaç mafyasından bahsedelim: Dev ilaç firmaları yani Big Pharma.
- Bu firmalar uzun zamandır ABD ve Avrupa'ya hâkim oldular. Lobi, rüşvet vb ile ulus-devletlerin yargı gücünü zayıflattılar. Türkiye de dâhil, sosyal güvenlik sistemi bulunan her ülkede kamu parasına göz dikiyorlar.
- Biz bu silsilede ABD'de işlenmiş birkaç suçun ayrıntısına gireceğiz. Ama gerçekte bütün ilaç firmaları buna benzer suçlar işliyorlar. Doktorlar, hemşireler ve eczacılar da bu suça zorla ortak ediliyor. Direnenlere her türlü taciz, baskı, iftira, mahkeme, itibar zedeleme yapılıyor. Nasıl çalışır?
- İlaç tanıtma amacıyla gelen firma temsilcileri, doktorlara belli kotalar koyuyor. Doktor bölgesinde o ilacı sattırabilirse lüks tatil veya yüksek ücretli konferans verme hakkı kazanıyor. Firmanın ilaçlarını övmek şartıyla doktorlar bir saatlik bir konuşma için yüzbinlerce dolar kazanabiliyorlar.
- İlaç ve aşı üreticisi Merck'te çalışan iki bilim adamı, kan örneklerine hayvan antikorları ekleyerek aşığı daha etkili göstermeye çalışırken suçüstü yakalandı.
- GlaxoSmithKline, doktorlara rüşvet vermek, Amerikan gıda ve ilaç güvenliği kurumu olan FDA'ya yalan söylemek, klinik araştırma verilerini gizlemek ve yalan reklâm yüzünden 3 milyar dolar para cezasına çarptırıldı.
- Pfizer, eczane perakendecileri tarafından, jenerik (aynı molekül kullanan rakip) kolesterol ilaçlarını piyasadan uzak tutmak ve böylece kendi kârlarını artırmak için " rekabete aykırı" hareket ettiği iddiasıyla dava edildi.
- İlaç üreten küresel devler (Big Pharma) ürünlerinin güvenli ve etkili olduğunu kanıtlayacak bilimsel veriler sunmak yerine mafya taktikleri kullanıyorlar. Suç ortağı olan doktorları ve bilim adamlarını tropikal tatil cennetlerine aileleriyle beraber gönderiyorlar. İtiraz edenlerin itibarını zedeliyorlar.
- Rüşvet, bilimsel dolandırıcılık, müfettişlere, halk sağlığını koruyan kurumlara ve tüketicilere zarar veren tekeli uygulamalar... Bütün bu suçlara ait delillerin ortaya çıkması, büyük ilaç firmalarını, ürettikleri ilaç ve aşıları ve bunları savunan doktorları "şüpheli" hale getiriyor.
- GlaxoSmithKline mahkemenin vereceği mahkûmiyet kararından kurtulmak için rüşvet, sahtecilik ve diğer suçlarını itiraf etti. (Bkz. "pleads guilty") 9 yıl süren federal soruşturmadan sonra "suç" [Kabul edilen fiiller için 1 milyar dolar, kamuya verdiği zarar için 2 milyar dolar ödeyecek](#). İlaç devi GlaxoSmithKline'nın suçu ne?
  1. Doktorlara lüks tatil ve konferans bahanesiyle yüklü ödeme,
  2. Denetim kurumu FDA'ya yalan bilgi,
  3. Sosyal sigortayı dolandırmak,
  4. Tehlikeli ilaçları hastaya bilgi vermeden satarak milyarlarca dolar kazanmak.
- Fakat 3 milyar \$ ceza sizi aldatmasın. Firma bunu ödeyip hayatına devam ediyor. Meselâ ünlü bir doktora 275.000 \$ ödemiş. Neden? "Wellbutrin" adlı anti-depresan ilacı övsün diye. <http://naturalsociety.com/top-radio-doctor-paid-by-glaxosmithkline-to-push-drugs/>
- Merck'te çalışmış viroloji uzmanları Stephen Kraehling ve Joan Wlochowski'ye göre firma: (https://www.naturalnews.com/036328_Merck_mump...)
  1. Kabakulak aşısını %95 başarılı göstermek için en az 1999'dan beri deney sonuçlarını değiştirmiş,

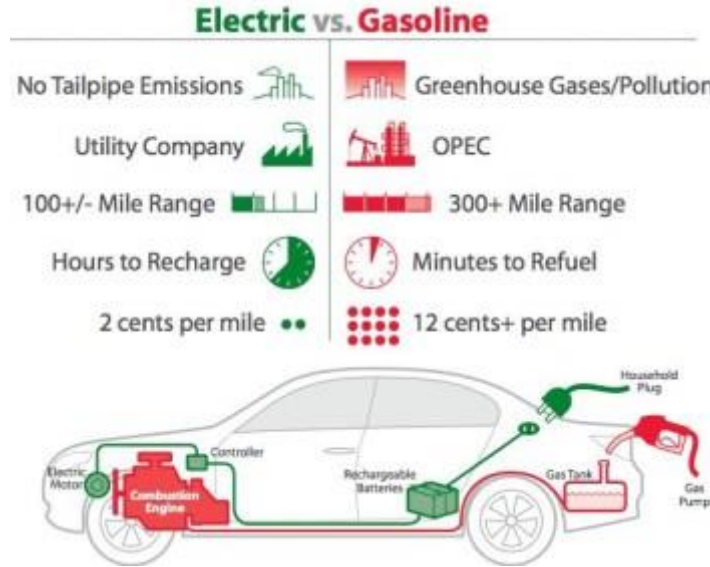

2. Bağışıklık sistemini uyarılmış/stimüle göstermek için hayvan antikorlarını kan testine eklemiş,
  3. Aşırı etkili göstermek için virüsün "uysal" türlerini kullanmış ama sonuç yine de yetersiz olunca deney sonuçlarını mühürletip arşive saklamış,
  4. Bilim adamlarını suç ortaklığına zorlamış, iftira ve hapis cezasıyla korkutmuş,
  5. Bu sahte sonuçlarla ABD hükümetini birkaç yüz milyon \$ dolandırmış.
  6. Merck bu sahte başarıyla Amerikan gıda ilaç güvenliği kurumu olan FDA'yı ve Avrupa'yı (European Medicines Agency) aldatmış.
  7. Merck, 2006 ve 2009 yıllarındaki önemli kabakulak salgınlarından sonra bile, kabakulak aşısının zayıflığı konusunda gerçekleri gizlemeye devam etmiş.
- Bunların bütün belgeleri şurada: (**2010 False Claims Act**) <https://www.naturalnews.com/gallery/documents..>
Uzmanlara göre hiç bir faydası olmayan bu aşı için ABD hükümeti Merck'e bir kaç yüz milyon dolar vermiş. Çünkü deney sonuçları uzmanlarca değiştirilmiş. Başka ülkelerde de sahtekârlık yapan Merck'in en çok soyduğu devlet ABD.
  - Uzmanların tabiriyle "... Merck'in aşı sahtekârlığının gerçek mağdurları her yıl boş yere gereksiz ilaçları vücutlarına enjekte ettiğimiz milyonlarca çocuk oldu. Hiçbir etkisi olmayan bu aşı yüzünden hastalık daha çok yayıldı çünkü mücadele edilmedi ..."
  - Obama ve dönemin adalet bakanı Eric Holder, bütün bu sahtekârlıkları öğrendiler; raporları okudular. Ama Merck'e karşı hiç bir şey yapmadılar. 2006-2007 kabakulak salgınında hasta sayısı 20 katına çıktı, sadece o sene aşının korumadığı 15 insan öldü.
  - İlaç mafyası kanunların üzerinde. Milyarlık ceza çok görünebilir ama onlar bu cezaların yüzlerce katı kâr ediyor. Firmalar ceza ödese bile patron hapse girmiyor. Dahası, sattıkları aşılar çocukları korumak yerine yeni hastalıklar yayıyor. Kazayla mı yapıyorlar yoksa kasıtlı mı?

Benzinli arabadan elektrikliye geçerken... Fırsatlar ve tehditler...

- Elektrikli arabanın CO2 sorunu olmadığından çevreci zannediliyor. Değil. Elektrik duvardan çıkmadığı için nükleer santralde veya gaz/kömür yakarak üretmeniz gerek. Yahut GES/RES/HES.
- Elektrikli araba ile fosil yakıtlı arabayı karşılaştıralım. Ancak unutmayın, teknoloji hızla ilerliyor.
- Benzinli motor, benzini yakar ve ortaya çıkan enerjiyi harekete çevirir. Bu hareket tekerleklere iletilir.
- Elektrikli arabada ise enerji doğrudan dönme hareketine çevriliyor. Benzinli motorlara kıyasla dönüşüm ve kayıp daha az.
- Benzinli motorda hız kontrolü için bir çok parça, dişli vb kullanılır ve bu motoru ağırlaştırır. Oysa elektrikli arabada hızı "yakıtla" ayarladığınız için bunlara gerek yok.
- Bu yüzden elektrikli arabada motor ağırlığı kg başına ~8.5 kW sağlarken fosil yakıtlı motorda ancak ~0.8 kW / kg elde edebiliyorsunuz.
- Benzin doldurmak 5 dakika sürerken elektrikli arabanın pillerini doldurmak 1 saati geçebilir.
- Bu büyük farkın sebebi ise petrol ile elektrik pili arasındaki enerji yoğunluğu farkı. Yani bir kg enerji yükü ile kaç km uzağa gidebilir, kaç kg yük taşıyabilirsiniz?

- Elektrikli arabanın pil ağırlığından kaynaklanan iki sıkıntı ve bir de avantaj var: Ağırlık tekerleklere baskı yaptığından virajda dönmek zorlaşıyor. Pildeki ısınma, özel bir soğutmayı gerektiriyor. Ancak aracın ağırlık merkezi pil yüzünden yere daha yakın ve bu sayede devrilme riski daha az.
- Benzinli araçlarda güç transferi daha karmaşık olduğundan bakım/onarım masrafları daha yüksek.
- Kömür elektriği kullanan bir elektrikli araba, benzinliden daha çevreci değil. Ama şehir içi hava kirliliğinin ve gürültünün önlenmesi açısından çok faydalı.
- Türkiye açısından? Nükleer santralleriyle enerji bağımsızlığını arttıran bir Türkiye petrol ihtiyacını bu yolla azaltabilir. Elektriğin her zaman araçta stoklanması şart değil. Raylı sistemler yaygınlaştırılabilir. Özel araçlar da pillerini hareket halindeyken yoldan doldurabilir.
- Ya maliyet? Burada kalıcı bir şey söylemek daha da zor. Neden?
  - Devletler %80'lere varan petrol vergisini azaltabilir,

- o Tesla, elektrik üretim müşterilerine sübvansiyon verebilir,
- o Petrol savaşları fiyatı yükseltebilir,
- o Teknolojik ilerleme elektrik fiyatını düşürebilir.
- Ayrıca "km başına masraf" denince bakım, eskime, eskimeden dolayı artan yakıt tüketimi ve düşen pil kapasitesi gibi yan kalemler var. 5, 10 veya 20 yıllık kullanım ne gösterecek?
- İleride Türkiye'de bolca bulunan bor sayesinde sıvı piller yapılabilir. Bu elektrikli araçların pil doldurma süresini birkaç dakikaya çekebilir. Tabi Türkiye için muazzam bir gelir kapısı.
- Petrol yüzünden çok savaş var. Elektrik buna çare mi? Değil. Neden? Elektrikli araçların yaygınlaşması kobalt ve lityum talebinde bir patlamaya yol açtı. Kongo'da çocuk işçiler sömürülürken lityum zengini Bolıvy'a da gizli(!) bir el iç savaş çıkarma peşinde.

<https://twitter.com/DDGrubu/status/839770080200241154>

<https://twitter.com/DDGrubu/status/898508768442556416>

- Lityum savaşları başladı! <http://www.derindusunce.org/2017/04/03/lityum-savaslari-basladi/>
- Elektriğin stoklanması konusunda yeni teknolojilerin ortaya çıkması muhtemel zira elektrikli uçaklar üzerine çalışan ciddi firmalar var:

<https://www.theatlantic.com/sponsored/thomson-reuters-why-2025-matters/electric-flight/208/>

<https://www.theguardian.com/business/2017/nov/28/rolls-royce-electric-passenger-jets-airbus-siemens-e-fan-x-hybrid-electric-plane-2020>

